

OBSAH ČÍSLA

- 3 EDITORIAL
- 4 SLOVO ŘEDITELE
- 5 PRVNÍ ŽENA V ČELE UK
- 5 SLOVO DĚKANA

AKTUÁLNĚ

- 6 III. INTERNÍ GERONTOMETABOLICKÁ KLINIKA
- 9 NOVÍ VEDOUCÍ PRACOVNÍCI
- 12 BĚH O CENU ÚSTAVU FYZIOLOGIE
- 13 POPRVÉ VE FN – LÉČBA POMOCÍ CAR-T
- 14 NOC VĚDCŮ NA TÉMA ČAS A MEDICÍNA

VĚDA A VÝZKUM

- 16 TRANSFERA TECHNOLOGY DAY 2021
- 18 AKTIVITOU PROTI BOLESTI
- 19 XXV. SAZAMŮV DEN
- 20 MLADÍ PATOLOGOVÉ V LITOMYŠLI

INFORMACE, ZAJÍMAVOSTI

- 21 PÉČE O ZAMĚSTNANCE FN HK
- 21 HUMOR LÉČÍ
- 21 OCENĚNÍ PRO FN HK
- 22 MEDAILE PRO MUDr. LACINU
- 23 MOBILITY NIGHT NA LF HK
- 24 75 LET LÉKAŘSKÉ KNIHOVNY V HRADCI KRÁLOVÉ – 3. DÍL
- 26 HRADEC KRÁLOVÉ VE FOTOGRAFIÍCH
- 28 MEDIKEMP 2021
- 29 FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ
- 31 NÁVŠTĚVA CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA I NA BOJIŠTI
- 34 PODZIM V ZŠ A MŠ PŘI FN HK

6 III. interní gerontometabolická klinika

14 Noc vědců

17 Transfera Technology Day 2021

34 Podzim v ZŠ

Vážení a milí čtenáři,

máte před sebou letos již poslední číslo Scanu a nutno konstatovat, že rok 2021 stejně jako již ten předchozí rok nám zdravotníkům utekl hodně rychle. Na rozdíl od jiných povolání si opravdu nemůžeme aktuálně stěžovat na nedostatek práce. A proto je přímo děsivé, jaké reakce se nám za naše snahy pomáhat potřebným od části populace dostává. Jsme bohužel v přímém přenosu svědky rozštěpení společnosti na očkované a neočkované, kdy obě skupiny se navzájem osočují a dokonce již i veřejně napadají. V těchto dnech přitom uběhlo deset let od úmrtí našeho prvního polistopadového prezidenta, který by se asi divil, jak se za těch deset let naše společnost, zpočátku nadšená z nabyté svobody, změnila. O jeho výroku, že „pravda a láska zvítězí nad lží a nenávistí“, lze dnes s úspěchem pochybovat. Přitom za současnou změnou nálady ve společnosti je nepochybně probíhající COVID pandemie, která je provázena neúspěšnou a v mnoha případech chybně vedenou kampaní na obhajobu očkovaní. Stále se nepřestávám divit, proč místo ukazování pro normálního člověka šokujících záběrů z JIP s pacienty napojenými na řízenou ventilaci, nikdo neupozorní veřejnost na dopady pandemie na zdraví celé společnosti. Vždyť kromě COVIDU stále existují i jiné a mnohem vážnější nemoci, se kterými chodí dnes pacienti k lékaři mnohdy pozdě a výsledky léčby tomu potom samozřejmě odpovídají. Díky přeplněnosti nemocnic pacienti s COVIDEM se prakticky zastavil normální provoz zdravotnických zařízení s plánovanými vyšetřeními a operacemi. Tohle je přece ten hlavní důvod, proč by dospělá populace měla absolvovat očkovaní, protože zatím nic účinnějšího proti pandemii není k dispozici. Snad se i to brzy změní, do schvalovacího procesu míří první účinné virostatikum molnupiravir, na druhou stranu i vir změnil svou tvář a blíží se tak zřejmě další vlna způsobená tentokrát mutací omikron, která vystřídá dosud převládající deltu. Nezbyvá než věřit, že bude líp a pracovat dál, jak nejlépe dovedeme, snad nám tak zůstanou alespoň vděční pacienti, kteří na rozdíl od těch, kteří hlásají a urputně hájí mnohdy naprosto nepochopitelné nesmysly, chápou, jak je pro ně fungující zdravotnictví důležité.

A nyní tedy několik poznámek a upozornění k obsahu aktuálního čísla. Z pracovišť FN a LF představujeme tentokrát III. interní gerontometabolickou kliniku, která v letošním roce oslavila již 30. výročí svého založení. V aktualitách informujeme o nové možnosti léčby nádorových krevních onemocnění, která byla poprvé podána našim pacientům. V části věnované vědě a výzkumu najdete kromě příspěvků u odborných akcí i článek o významném úspěchu pracovníků naší FN v rámci Transferu Technology Day 2021. Významného ocenění se dostalo rovněž dr. Lacinovi, který obdržel Medaili Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje. Myslím, že by Vás mohl zaujmout i příspěvek věnovaný 75. výročí vzniku Lékařské knihovny v Hradci Králové a pokračující seriál o budovách naší FN, který se tentokrát zaměřil na původní chirurgický pavilon, ve kterém dnes sídlí Ortopedická klinika. I v letošním roce proběhl Medikemp, v rámci kterého měli středoškolští studenti nově možnosti krátkodobých stáží i na klinických pracovištích. Velmi zajímavý je i historický exkurz věnovaný tentokrát návštěvě císaře Františka Josefa I. na bojišti u Hradce Králové krátce po konci války v roce 1866.

Snad se Vám bude i poslední letošní číslo Scanu líbit, jen připomínám, že my v redakci uvítáme jakékoli připomínky, náměty ke zpracování nebo i přímo Vaše příspěvky do čísel dalších.

Celá redakce svým čtenářům přeje šťastné prožití Vánočních svátků a úspěšný vstup do Nového roku, který snad již bude lepší, než byly ty dva poslední.

V. Maisnar
prof. Vladimír Maisnar

Foto přední strana: Budovy, ve kterých dnes naleznete pracoviště III. interní gerontometabolické kliniky FN HK

– více o klinice viz článek str. 6–9. Foto Reprocentrum FN HK

Foto zadní strana: Budova Lékařské fakulty v Šimkově ulici se 17. listopadu 2021 rozzářila opět v barvách české trikolory.

Foto Michal Fanta

scan

Časopis Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové

Ročník XXXI (2021), č. 4
MK ČR E 11425 • ISSN 1211-295X

Časopis SCAN založil a v letech 1991–2005 byl jeho vedoucím redaktorem PhDr. Vladimír Panoušek. Šéfredaktor: prof. MUDr. Vladimír Maisnar, Ph.D., MBA, editorka: Mgr. Iveta Juranová.

Adresa redakce:
maisnar@fnhk.cz; juranova@fnhk.cuni.cz

Redakční rada: PhDr. J. Bavor, prof. MUDr. RNDr. M. Červinka, CSc., prof. MUDr. J. Mandák, Ph.D., prof. MUDr. V. Maisnar, Ph.D., MBA, prof. MUDr. V. Palička, CSc., dr.h.c. Ing. P. Sedlářová, Bc. J. Sochor, prof. MUDr. I. Šteiner, CSc., prof. MUDr. P. Žáček, Ph.D.

Vydává FN HK a LF UK HK jako čtvrtletník v Naladatelství ATD Miroslav Všečetka, Dvůr Králové nad Labem (atd.hk@seznam.cz, tel. 774 167 245) Vyrobitel tiskárna V&H Print Hlávko s. r. o.

(Elektronickou verzi časopisu - eScan - naleznete na webových stránkách Lékařské fakulty v Hradci

Králové na adrese <https://www.fnhk.cuni.cz/e-SCAN/>; archiv časopisu je zveřejněn na webových stránkách Fakultní nemocnice na adrese <http://fnhk.cz> v kapitole O fakultní nemocnici a <http://fnhk.cuni.cz> v kapitole Informační služby – Časopisy a www.facebook.com/Scan.casopis.FNHNK.LFHK)

Pokyny pro autory: Text příspěvku odevzdávejte elektronicky, zpracovaný v editoru Microsoft Word. Doprovodný obrazový materiál nevládejte do textu, ale pošlete samostatně.

Kontaktní adresy:
maisnar@fnhk.cz; juranova@fnhk.cuni.cz

Vážení přátelé, kolegyně a kolegové, už v minulém „úvodníku“ jsem psal (s tím nadějí, že už bude lépe), že nemůžeme mluvit jen o koronaviru, o počtech nemocných, o počtech vyšetření, počtech pozitivních, očkovaní a dalších s tím spojených věcí.

Vím, že i když o tom nebudeme mluvit, tak to nezmizí. Ale ta úžasná práce, kterou všichni zdravotníci i ostatní pracovníci nemocnice odvádějí, je neskutečná. Je to obrovská zátěž, psychická i fyzická. Je to dlouhé, zdá se to být nekonečné. Do značné míry to likviduje naši normální činnost, to, proč tu jsme a co chceme dělat – starat se o naše pacienty v našich oborech, pomáhat jim, pečovat o ně, operovat, léčit. Do toho se přidává nejen naše únava a vyčerpání, ale i dichotomizovaná společnost, narůstající agresivita některých pacientů i (některých dosud zdravých) občanů – je toho opravdu moc. Myslím ale, že i naše média tomu věnují až příliš mnoho pozornosti – život přece běží dál a nesmíme se nechat psychicky porazit COVIDem. Nedávno mi vyprávěl jeden přítel, že byl v Maďarsku v termálních lázních, a protože si maďarštinu v televizi moc neužije, tak sledoval zprávy na BBC. No, a i tam se objevila zpráva o počtech nemocných, ale až na patnáctém nebo kolikátém místě a zdaleka ne jako ta nejdůležitější. My už ale pomalu ani o ničem jiném nemluvíme, nic jiného nevnímáme a ničím jiným se nezabýváme. A to není život, který chceme žít. Musíme to řešit, musíme o nemocné pečovat, musíme očkovat atd – ale nesmí to být jedinou náplní našeho života, naší práce a našeho přemýšlení. Tak i proto „o něčem jiném“.

Ale v začátku tak trochu přece jen ještě v návaznosti na coronavirus – stále ještě je rozumná většina, která oceňuje to, co děláme. S velkou radostí jsem před několika dny přijal jménem Fakultní nemocnice „Medaili Univerzity Hradec Králové“, kterou její rektor uděluje jednou za rok jedné osobnosti či instituci, kterou UHK považuje za nejvíce přínosnou a úctyhodnou. Převzal jsem tu medaili jménem vás všech – za obrovské úsilí, práci, nasazení a obětavost, kterou předvádíte. Symbolicky vám všem ji tímto předávám – zasloužíte si ji!

A nyní trochu z jiného soudku. Ke dni 1. ledna 2022 jsem rozhodl o zřízení tří nových klinik. Samozřejmě – kliniky jsou společným zařízením FN a LF, takže toto rozhodnutí jsem učinil po získání souhlasného stanoviska děkana LF a po kladném projednání v Akademickém senátu fakulty. Ministr zdravotnictví mé rozhodnutí potvrdil, a tak dnem 1. 1. 2022 máme: Kliniku dětské chirurgie a traumatologie, která vznikla transformací z Oddělení dětské chirurgie a traumatologie,

Kliniku urgentní medicíny, která vznikla transformací z Oddělení urgentní medicíny a Nefrologickou kliniku.

Klinika dětské chirurgie a traumatologie je obvyklá v zařízeních našeho typu, a tak trochu tímto opatřením doháníme ostatní. U Kliniky urgentní medicíny je tomu naopak – naše Emergency je jednoznačně špičkové a ukázkové zařízení a sloužilo a slouží mnoha dalším fakultním a dalším nemocnicím jako příklad, jak mají akutní příjem budovat. Zřízení Kliniky urgentní medicíny je dalším krokem v tomto směru – je to první klinika urgentní medicíny v tomto státě a nepochybně je správné, že vznikla právě u nás.

Nefrologická klinika má složitější genezi – máme vynikající nefrology, perfektní hemodialýzu, ale lůžková část byla provozována na lůžkách III. interní gerontometabolické kliniky. Nicméně nefrologie je nepochybně výrazný a významný medicínský obor a provozujeme-li jej v naší FN ve špičkové kvalitě, pak si jistě „zaslouží“ samostatné pracoviště. Jde samozřejmě dominantně o pracoviště interního typu, ale aktivně se podílí i na transplantačním programu a mnoha dalších aktivitách.

Přeji všem třem novým klinikám, jejich pracovníkům, a především jejich pacientům vše dobré, úspěchy, rozvoj odborný, vědecký, medicínský i lidský. Ať se jim daří a ať jsou dalšími špičkovými pracovišti FN i LF.

Zdánlivě se ve zřízení nových klinik může ztratit informace o tom, že jsme zřídili samostatné Oddělení podpůrné a paliativní péče. Je to ale stejně důležité a významné. I těm pacientům, kterým už nemůžeme plně pomoci špičkovými léky, operacemi a dalšími postupy, jsme povinni pomoci, podpořit je, umožnit jim život v dosažitelné kvalitě. Je to nedílná součást kvalitních zdravotnických zařízení, kvalitní a v plném slova smyslu lidské medicíny a jsem rád, že i v této oblasti máme skvělý tým lidí.

V příštím roce nás čeká mnoho úkolů a pevně věřím, že se s nimi výborně vyrovnáme. Měli bychom například zahájit screeningový program karcinomu plic, rozvíjet činnost post-covidového týmu, posílit naše klíčové obory a pracoviště (to jsou vlastně všechna !!!), transplantační program a další. Je toho hodně – těšme se konečně i na „normální medicínu“.

Než vám všem poděkuji za perfektní spolupráci v letošním roce, tak musím deklarovat, že i přes obrovské problémy způsobené především COVIDem to snad zvládáme dobře.

Tzv. Health Care Institute každoročně hodnotí všechny nemocnice v ČR, ale i zdravotní pojišťovny a další. V loňském roce jsme byli hrdí na to, že jsme se umístili v čele fakultních nemocnic z hlediska finančního zdraví. Stále se v této oblasti držíme ve vedoucí skupině pelotonu. Ale v letošním roce jsme v kategorii fakultních nemocnic zvítězili v oblasti, která hodnotí spokojenost zaměstnanců s nemocnicí, ve které pracují. To považuji za skvělé. Když si připomeneme to neskutečné množství problémů, které jsme v loňském roce řešili, tu neuvěřitelnou zátěž všech zaměstnanců, to že jsme museli mnoha pracovištím omezit, či dočasně zastavit jejich odbornou práci, tak vysoká spokojenost našich zaměstnanců s fakultní nemocnicí a jejím vedením je pro mne nesmírným potěšením a obrovsky si jí vážím. Jsem si samozřejmě vědom, že ne všichni jsou zcela spokojeni a nadšeni a často na problémy či stížnosti i odpovídám v „dotazech ředitelů“. Nikdy to nebude stoprocentní! Ale letošní výsledek považuji za obrovskou poctu, ale především závazek. Budeme se snažit ho co nejlépe plnit.

Tak vám všem děkuji. Děkuji za úžasnou práci, aktivitu, ale i porozumění a trpělivost. Rád bych vám všem popřál radostné a klidné prožití vánočních svátků, zasloužíte si je. Bohužel ale i tyto svátky budou provázeny zvýšeným úsilím, přetížením nemocnice a mnoha dalšími problémy. Doufejme, že příští rok bude konečně klidnější, rozumnější a přinese nám možnost normálně pracovat, občas si vydechnout a kvalitně pečovat o naše nemocné.

Přeji vám požehnané Vánoce a vše nejlepší do nového roku.
S úctou

Vladimír Palička

První žena v čele Univerzity Karlovy

Novou rektorkou Univerzity Karlovy (UK) byla 22. října 2021 zvolena dosavadní prorektorka prof. MUDr. Milena Králíčková. Od akademického senátu získala 55 hlasů od jeho 69 přítomných členů. Poté, co ji ve funkci potvrdí prezident, se stane první ženou v čele nejstarší a největší vysoké školy v ČR. Funkce by se měla ujmout v únoru 2022 a školu by měla vést do roku 2026. Nová rektorka ve vedení univerzity vystřídá profesora Tomáše Zimu.

Profesorka Králíčková vystudovala všeobecné lékařství na Lékařské fakultě UK v Plzni, kde od roku 2011 vede Ústav histologie a embryologie. Ve funkci prorektorky pro studijní záležitosti UK působí od roku 2014. Stala se také jednou z vůdčích osobností evropské univerzitní aliance 4EU+, jež koordinuje pařížská Sorbonna a tvoří ji kromě Univerzity Karlovy též univerzity z Heidelbergu, Kodaně, Milána a Varšavy. Je mimo jiné i ambasadorkou Fulbrightovy komise.

Svoje zvolení a silný mandát si vysvětluje tím, že v uplynulých letech odvedla dobrou práci. „Nikdy jsem se v kampani nesnažila akcentovat nějakým silným způsobem, že jsem první žena, která kandiduje. Chtěla jsem, aby opravdu vyhrál ten silnější a schopnější kandidát,“ řekla.

Jako velký úkol vidí elektronizaci a digitalizaci. Na UK podle ní dosud není jednotná strategie k rozvoji IT. To by chtěla změnit. Chce pokračovat v podpoře špičkového výzkumu, ale zároveň dát šanci ke zlepšení i oborům, které zatím nejsou tak dobré, řekla. „Mým velkým cílem je moderní a uplatnitelný absolvent, abychom dokázali na Univerzitě Karlově tak, jak se mění společnost, proměňovat i vzdělávání a abychom našim absolventům dávali znalosti a dovednosti, které jim pomohou na trhu práce nejen ve chvíli, kdy absolvují, ale i za deset či za dvacet a dále let,“ uvedla. Ráda by také posílila mezinárodní postavení univerzity a silně podpořila investiční stavby.

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, úspěšné studium na lékařské fakultě je završeno slavnostním předáním diplomů absolventům a jmenováním titulem MUDr. – medicinae universae doctor, doktor všeobecného lékařství.

Součástí jmenovacího aktu je i absolventský slib, ve kterém absolventi mimo jiné slibují:

„...že své vědomosti a svou činnost zaměříte ku prospěchu všech lidí a své povinnosti budete konat řádně a svědomitě...že budete podle svých možností a svého nejlepšího svědomí řídit život zdravých i nemocných vždy jen k jejich prospěchu... že budete mít na zřeteli jen dobro člověka...“

Ne, není to Hippokratova přísaha, jak si možná někteří myslí. Je to slib, který z ní ale vychází. A podle tohoto slibu se také snaží všichni jednat a pracovat. Každý den, po celý svůj profesní život.

Obdobným slibem, nebo třeba jen vlastním přesvědčením, se ale řídí všichni zdravotníci, nejenom lékaři. Zdravotní sestry, laborantky, ošetřovatelky, sanitáři. Všichni, kteří jsou zapojeni do péče o nemocné. Bez ohledu na své soukromí a svůj volný čas, po nocích, o víkendech i o svátcích.

Nejvíce se to vždy ukazuje v těch nejnáročnějších a nejvypjatějších chvílích. V situacích, mezi které bezesporu patří i další vlna nemoci Covid-19.

Opět pracují ze všech sil, s plným nasazením. Tak, jak je potřeba, kdekoliv a kdykoliv je potřeba. Bez jejich profesionálního nasazení bychom se ocitli dávno v ještě hlubší krizi, než nyní jsme. Ano, zasluhují náš obdiv, naši podporu a uznání od nás všech. Především pak ti v první linii, kde se starají o ty nejtěžší pacienty.

Přesto si to ale zřejmě všichni nemyslí. Jak jinak si vysvětlit nápis „Od Hippokrata k Mengelemu“ na jednom z transparentů při listopadové demonstraci v Praze na Letné? V přítomnosti téměř tří tisíc dalších lidí... Tomu opravdu nerozumím. Nechápu, proč je dnes někdo schopen přirovnání zdravotníků k nacistickým zločincům, k osvětlimskému vrahovi. To nepochopím nikdy.

Proto bych rád poděkoval všem, kteří se i přes tato urážlivá slova dál snaží obětavě pomáhat lidem v nouzi a naplňovat tak své profesionální poslání. Všem zdravotníkům, kteří „jen dělají svou práci“.

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, i přes náročnou situaci s vynucenými hygienickými opatřeními Vám všem přeji, pokud možno, klidné a pohodové Vánoce, plné radosti a lásky. Do celého příštího roku 2022 Vám chci popřát především pevné zdraví, životní sílu a neutuchající optimismus, že se nám konečně podaří zvítězit nad současnou epidemií.

Jiří Mandáček

Cesta III. interní gerontometabolické kliniky od založení do současnosti (1991–2021)

Osmdesátá léta minulého století znamenají ve světové medicíně významný přesun do oblasti poznání molekulárních mechanismů u celé řady onemocnění. Ve světě v té době vznikají specializovaná oddělení, která a jsou zaměřena na metabolické choroby a významně se rozvíjí endokrinologie a genetika. Posun v myšlení a v principech medicínského uvažování vede ke vzniku specializovaných pracovišť.

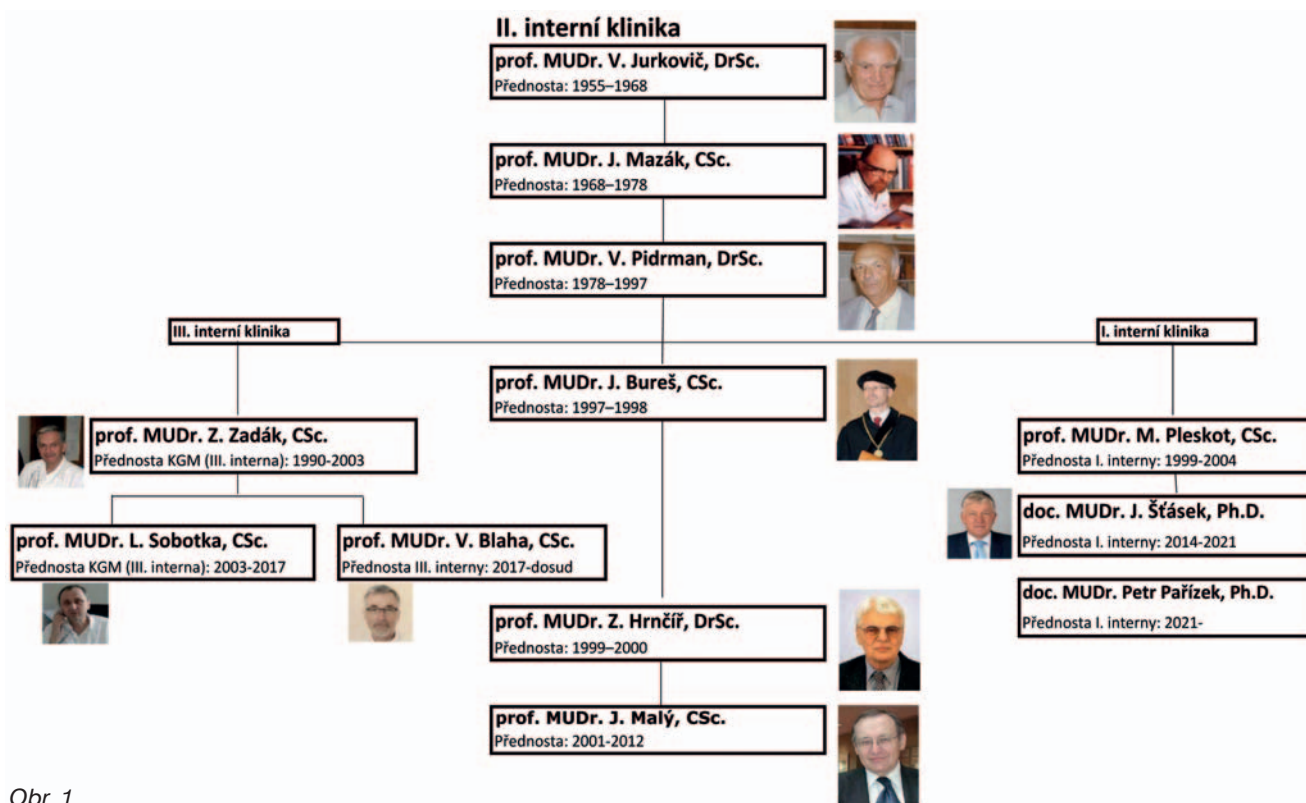
Vznik kliniky

V té době se na II. interní klinice Fakultní nemocnice Hradec Králové začíná formovat skupina zájemců o tento nový směr. Vznikla pracovní skupina, která se soustředila na poruchy metabolismu lipidů a lipoproteinů, poruchy vnitřního prostředí a umělou výživu pod vedením MUDr. Zdeňka Zadáka. Do této skupiny, která měla velmi blízko také k oblasti výživy se přidali MUDr. Jan Bureš, MUDr. Luboš Sobotka a směrem k endokrinologickým aspektům rozvíjel tuto oblast MUDr. Jiří Horáček. Velmi aktivně se podílela na rozvoji oblasti lipidového metabolismu MUDr. Marie Kalinová. Tím byly položeny základy metabolické skupiny a nového směru medicíny založené na metabolických a molekulárních principech. V laboratorních podmínkách významně přispěl k rozvoji metabolického směru svou mimořádnou erudicí a schopnostmi RNDr. Miloš Tichý.

Do začátku devadesátých let však neměla oblast metabolických a molekulárních aspektů od konzervativních směrů v medicíně v Československu obecně podporu. Tehdejší stav

je možné jen dokumentovat i příhodou z té doby. V denním tisku se objevila zpráva, že v jedné z pražských klinik vznikla první metabolická jednotka, která nemá zatím v Československu obdoby (ve skutečnosti šlo o jednotku pro akutní hemodialýzu). Nepokládal jsem za adekvátní reagovat na tuto zprávu vyvoláním diskuze, že ve skutečnosti první jednotka vznikla a několik let funguje v Hradci Králové. Odpověděli jsme okamžitě publikací, která obsahovala shrnutí našich zkušeností za několik posledních let funkce metabolické jednotky, kde jsme formulovali principy práce metabolické jednotky a výhledy rozvoje metabolické jednotky intenzivní péče v budoucnosti (Zadák, Pidrman, Sobotka, Král: Zkušenosti s funkcí metabolické jednotky na interním oddělení, in *Časopis lékařů českých*, 1984, roč. 123, č. 16, s. 477–481).

K velmi razantní změně došlo až po „sametové revoluci“, kdy se otevřela dokořán okna do oblasti moderní medicíny a uplatnilo se nové myšlení a chápání medicíny. Rozvoj metabolické péče v Hradci Králové pokračoval bez vel-

Obr. 1

kého „humbuku“ a dostával se i v mezinárodním měřítku rychle na úroveň rozvinutých států Evropy, které v oblasti metabolických chorob a umělé výživy měly zásadní význam. Na základě zkušeností z intenzivní metabolické péče z II. interní kliniky se z iniciativy tehdejší zdravotní radové primárky MUDr. Jany Zajíčkové a s podporou ředitele Fakultní nemocnice MUDr. Ivana Drašnara a doc. Leoše Hegera podařilo prosadit vznik nového pracoviště s podmínkou, že se vedle intenzivní metabolické péče a výživy (především umělé výživy) bude nově vzniklá klinika zabývat i problematikou stárnutí a rozvojem gerontologie.

Kořeny III. interní gerontometabolické kliniky (dříve Kliniky gerontologické a metabolické) vyjadřuje obr. 1, ze kterého je zřejmé, že základy kliniky vycházejí z II. interní kliniky, která byla dříve umístěna v budově na Pospíšilově třídě.

Od doby založení III. interní gerontometabolické kliniky absolvovalo pracoviště velmi dlouhou cestu (obr. 2). Zakládajícím a prvním přednostou kliniky byl prof. MUDr. Zdeněk Zadák, CSc., který vychoval zdatné následovníky v prof. MUDr. Luboši Sobotkovi, CSc. a v současném přednostovi kliniky prof. MUDr. Vladimíru Blahovi, CS.

Obr. 2 Vedení nově zřízené Gerontologické a metabolické kliniky

Vývoj kliniky

III. interní gerontometabolická klinika od svého počátku rozvíjela několik zásadních moderních směrů. Páteří kliniky je intenzivní metabolická péče, která od počátku těsně spolupracuje s chirurgickým oborem dále a vyplňuje nezbytnou oblast rozvojem umělé výživy a metabolické péče zejména u kritických pacientů. V tomto zaměření mají významné zásluhy prof. MUDr. Luboš Sobotka, CSc. a MUDr. Eduard Havel, Ph.D. (nyní pokračující úspěšně v rozvoji metabolické intenzivní péče na naší Chirurgické klinice). Významnou roli v pokračování tradice intenzivní metabolické péče na klinice zaujímá v současné době MUDr. Jan Maňák, Ph.D.

Významnou pozici na domácím i zahraničním poli má na klinice oblast poruch lipidového metabolismu, kterou má pod speciální supervizi přednosty kliniky prof. MUDr. Vladimír Blaha, CSc. Zejména prioritní jsou na klinice v tomto směru metody využití separačních metod aplikovaných v léčbě závažných familiárních hyperlipoproteinemií.

Mimořádný rozvoj zaznamenala pod vedením doc. MUDr.

Aleny Šmahelové, Ph.D. diabetologie, která dosahuje mezinárodních standardů v klinické i výzkumné oblasti, zejména při rozvoji a zkoušení nových farmaceutických přípravků.

Rozvoj nutričního oddělení vedeného doc. MUDr. Pavlem Kohoutem, Ph.D. zásadně přispěl k nutriční péči o pacienty v široké oblasti diagnóz a celé věkové šíře. Doc. Kohout v tomto zaměření pokračuje a přenesl svou erudici z III. interní gerontometabolické kliniky na své nové pracoviště v Thomayerově nemocnici v Praze.

Zásluhou gerontologické skupiny a jejich vedoucích patří III. interní gerontometabolická klinika v celostátním měřítku v oblasti gerontologie k vedoucím pracovištům v našem státě. Doc. MUDr. Milan Pospíšil, CSc. vypracoval a uvedl do života efektivní systém kardiologické intenzivní péče, dosáhl významného snížení mortality na gerontologické jednotce intenzivní péče. V oblasti lůžkové i ambulantní péče se zasloužila o pokrok v gerontologii MUDr. Božena Jurašková, Ph.D., která prosazuje na edukačním i organizačním poli.

Úspěšný rozvoj III. interní gerontometabolické kliniky by nebyl možný bez efektivního a vysoce profesionálního působení týmu sester a administrativních pracovníků. Velkou obětavost a mimořádné nasazení při budování nového nekonvenčního pracoviště projevily vrchní sestry Irena Krejcarová, Mgr. Dana Vaňková, Bc. Petra Kholová, staniční sestry Miroslava Šlemrová, Vladimíra Adámková, Mgr. Jitka Pánková, Jana Vodáková, Leontýna Voráčková, Jitka Stárková a administrativní personál vedený zprvu počátkem paní Janou Tilšarovou, která vyškolila dokonalý tým asistentek, jako Janu Krejcarovou, Marcelu Vackovou, DiS., Hanu Melicharovou, Martinu Ryšánkovou a současnou vedoucí sekretariátu kliniky paní Jitku Koubovou.

Lépe než slova popíše růst a úspěšný rozvoj kliniky fakta – čísla:

Inovace a originální přínos kliniky

1. Vznik a vývoj první metabolické jednotky v tehdejší Československu.
2. Založení a vývoj oblasti parenterální a enterální výživy, vypracování a použití metody, její zdokonalování, rozšiřování, individuální edukace. Řešení výzkumných úkolů v oblasti intenzivní metabolické péče a umělé výživy. Pořádání hradeckých kongresů a kurzů. Vývoj nových prostředků pro umělou výživu.
3. Založení lipidových poraden a lipidové laboratoře, vyškolení odborníků v oblasti lipidového metabolismu (MUDr. Eduard Havel, Ph.D., MUDr. Pavel Vyroubal, Ph.D., prof. MUDr. Vladimír Blaha, CSc., prof. MUDr. Zdeněk Zadák, CSc.).
4. Významná je účast kliniky na založení odborné Společnosti parenterální a enterální výživy (nyní Společnosti klinické výživy a intenzivní metabolické péče ČLS JEP).

Přehled některých konkrétních výsledků

1. Počet grantů, finanční přínos a citovanost prací z kliniky (obr. 3).
2. Seznam monografií, které vycházejí z III. interní gerontometabolické kliniky (hlavní nebo jediný autor), tab. 1.

Granty řešené III. interní gerontometabolickou klinikou

Roky	Poskytovatel	Čistá dotace
1992–2022	MPO, TA ČR, AZV, IGA	89 123 tis. Kč

Patenty a užité vzory III. interní gerontometabolické kliniky

Patenty a užité vzory	Období zápisu	Počet
	1994–2019	29

Citovanost dle WOS III. interní gerontometabolické kliniky

Citovanost (bez autocitací)	Počet
	16 597

Obr. 3 Granty, patenty, citovanost

- KRUPAŘ, V., BRTKOVÁ, J. Syndrom bolestivého ramene. Praha: Apotex, 2001.
- BLAHA, V. Lipids in nutrition and metabolic regulation. Praha: Galén, 2002. ISBN 80-7262-147-5.
- SOBOTKA, L. (Ed.) Basic in Clinical Nutrition – 1. vydání 1999, 2. vydání 2000, 3. vydání 2004 – překlad Spanish, Russian, Turkish, Polish, Chinese, Urdu, Portuguese, 4. vydání 2011 – překlad Turkish, Polish, Greece, Vietnamese, 5. vydání 2019 – překlad Turkish.
- ŠMAHELOVÁ, A. Akutní komplikace diabetu. Praha: Triton, 2006.
- ŠMAHELOVÁ, A. Diabetologie pro farmaceuty. Praha: Mladá fronta, 2011.
- KOHOUT, P., PAVLÍČKOVÁ, J. 15 svazků knih s dietní tematikou vydaných v letech 1997–2010.
- ZADÁK, Z., et al. Vybrané kapitoly z metabolismu a klinické výživy. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1997. ISBN 80-7184-433-0.
- ZADÁK, Z. Výživa v intenzivní péči. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2002. ISBN 80-247-0320-3.
- KALVACH, Z., ZADÁK, Z., JIRÁK, R., et al. Geriatrie a gerontologie. 1 vyd. Praha: Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0548-6.
- ZADÁK, Z. Magnezium a další minerály, vitaminy a stopové prvky ve službách zdraví. 1. vyd. Zlín: Presstempus, 2006. ISBN 80-903350-7-1.
- ZADÁK, Z., HAVEL, E., et al. Intenzivní medicína na principech vnitřního lékařství. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-2099-9.
- KALVACH, Z., ZADÁK, Z., JIRÁK, R., ZAVÁZALOVÁ, H., HOLMEROVÁ, I., WEBER, P. Geriatrické syndromy a geriatrický pacient. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2490-4.
- ZADÁK, Z. Výživa v intenzivní péči. 2. rozšíř. aktual. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2844-5.
- ZADÁK, Z. Magnezium a další minerály, vitaminy a stopové prvky ve službách zdraví. 1. vydání. Břeclav: Adamira, 2010. 80 s. ISBN 978-80-904217-0-7.
- ZADÁK, Z., KVĚTINA, J. Metodologie předklinického a klinického výzkumu v metabolismu, výživě, imunologii a farmakologii. Praha: Galén, 2011. 316 s. ISBN 978-80-7262-748-6.
- ZADÁK, Z., MATUŠOVÁ, K. Amarant – zdroj výživy v 21. století. Praha: Forsapi, 2011. ISBN 978-80-87250-15-0.
- ZADÁK, Z., HAVEL, E., a kol. Intenzivní medicína na principech vnitřního lékařství. 2., dopl. a přeprac. vydání. Praha: Grada Publishing, 2017, 448 s. (ISBN 978-80-271-0282-2).
- ZADÁK, Z., HYŠPLER, R., TICHÁ, A. Příručka infuzní elektrolytové terapie. Ševětín: Ardepharma a.s., 2021, 86 stran (ISBN 978-80-905627-4-5)

Klinika publikovala celkem 18 monografií.

Tab. 1

Vize kliniky do budoucnosti

Obecná strategie dalšího vývoje III. interní gerontometabolické kliniky

1. SPECIALIZOVANÉ POSTUPY V DIABETOLOGII

Zavádění nejpokročilejších technologií v léčbě diabetu zejména pro komplikované pacienty s přímou návazností na edukaci.

2. ROZVOJ OBORU OBEZITOLOGIE

Vybudovat sofistikované pracoviště s ambulancím i lůžkovým zázemím a s vazbou na psychology, dietology, diabetology, metaboliky a bariatrické chirurgy.

3. ROZVOJ OBORU ENDOKRINOLOGIE

Obor endokrinologie patří mezi neodmyslitelné součásti

oblasti metabolické péče, a jako takový je součástí specializačního vzdělávání v rámci diabetologie a endokrinologie – garantované subkatedrou diabetologie v rámci naší kliniky. Proto patří do strategických plánů rozvoje kliniky.

4. POSTINTENZIVNÍ AMBULANCE

Cílená specifická ambulance pro pacienty, kteří prošli dlouhodobou intenzivní péčí a kritickým stavem.

5. SPOLUPRÁCE S CHIRURGICKOU KLINIKOU

Vytvoření koncepce a zajištění provozu nově budovaného koedukovaného interně-chirurgického oddělení na budoucím Novém Bednově pavilonu – výchova NLP i lékařů.

6. VYBUDOVÁNÍ TÝMU PRO MIDLINE/PICC

Trendově zcela standardní alternativa zavádění centrálních katétrů s menším procentem komplikací a pro pacienty jednoznačně komfortnější a bezpečnější.

7. PALIATIVNÍ AMBULANCE

Vybudovat paliativní ambulanci pro geriatrické pacienty referenční a konziliární činnosti pro spádová zařízení sociální péče.

8. ROZŠÍŘENÍ GERIATRICKÝCH LŮŽEK

S přihlédnutím k demografickému vývoji a k vývoji poskytovaných zdravotních služeb v kraji je reálný předpoklad, že gap v lůžkové kapacitě geriatrické části III. interní kliniky s poptávkou poroste. Jenom v roce 2020 bylo hospitalizováno ve Fakultní nemocnici Hradec Králové mimo naši kliniku celkem 1168 geriatrických nemocných.

Obr. 4 Edukace mladých lékařů. Průběžná příprava na odborné atestace – supervize starších lékařů a vedení kliniky

Obr. 5

9. EDUKACE MLADÝCH LÉKAŘŮ

Péče o odborný a osobnostní rozvoj a kontrolovaný dohled nad průběžnou přípravou na odborné atestace s přispěním supervize starších lékařů a vedení kliniky (obr. 4).

Současné existující a rozvíjející se témata a trendy kliniky

1. Vývoj nových infuzních iontových roztoků a plazma-expanderů s použitím aplikace nových molekul, spolupráce s průmyslem.
2. Studium poškození a reparace DNA u virových a bakteriálních infekcí zejména v kritických stavech na metabolické JIP a při malnutrici.
3. Výzkum a vývoj nových orgánově specifických prostředků pro umělou výživu.
4. Využití metabolomu a lipidomu v nekonvenčních biologických materiálech pro klinickou diagnostiku.
5. Nové metody diagnostiky a léčby sarkopenie a dynamopenie při poruchách metabolismu, výživy a v intenzivní péči. Spolupráce s průmyslem.
6. Studium metabolismu lipidů, dyslipidemií a obezity v prevenci rizikových faktorů civilizačních chorob. Rozvoj nových metod léčby.

Vybudování spolehlivé, klinicky i vědecky mimořádně úspěšné a stabilní kliniky, která se podílela významně na vzniku nového směru v medicíně, má nadějnou odbornou i vědeckou perspektivu.

III. interní gerontometabolická klinika Fakultní nemocnice Hradec Králové má na základě své historie a se současným vedením všechny předpoklady pro další úspěšný odborný a personální vývoj (obr. 5).

prof. MUDr. Zdeněk Zadák, CSc.
prof. MUDr. Vladimír Blaha, CSc.

Noví vedoucí pracovníci

Omlouváme se za tiskovou chybu v minulém čísle časopisu a opravený životopis publikujeme znovu:

PharmDr. Zuzana Woidigová Ducháčová
zástupkyně vedoucí Nemocniční lékárny

Narodila se 17. 2. 1981 v Turnově. Po ukončení Gymnázia Jana Palacha v Turnově v roce 1999 nastoupila ke studiu

na Farmaceutické fakultě UK v Hradci Králové. Po promoci v roce 2004 začala pracovat ve veřejné lékárně v Týništi nad Orlicí. V roce 2005 absolvovala rigorózní řízení na Farmaceutické fakultě a získala titul PharmDr. V roce 2007 nastoupila na pozici farmaceuta v lékárně Masarykovy měšské nemocnice v Jilemnicích. Odtud v roce 2008 odešla do Nemocniční lékár-

ny FN Hradec Králové. Od roku 2009 působila na Oddělení přípravy cytostatik. V tomto roce rovněž získala specializaci v oboru Nemocniční lékárenství. Od roku 2012 pracovala jako vedoucí Oddělení přípravy cytostatik. Své profesní působení přerušila v roce 2016, kdy nastoupila na MD. Po MD v roce 2019 opustila FN HK a nastoupila pozici QA v soukromé firmě zabývající se výrobou veterinárních léčiv a zdravotnických prostředků. V roce 2020 se vrátila do FN HK, kde začala pracovat jako vedoucí oddělení kontroly léčiv a manažer jakosti.

MUDr. Bc. Michal Hrnčiarik
vedoucí lékař Oddělení podpůrné a paliativní péče FN HK

Narodil se 14. 6. 1977 v Pardubicích. V roce 1995 maturoval na gymnáziu v Pardubicích. V roce 2001 ukončil studium na Lékařské fakultě UK v Hradci Králové. V roce 2001–2004 pracoval na Klinice onkologie a radioterapie Fakultní nemocnice v Hradci Králové. Od roku 2004 až doposud pracuje na Plicní klinice. V roce 2004 složil atestaci z Vnitřního lékařství 1. stupně, v roce 2007 atestaci z Klinické onkologie, v roce 2009 z Pneumologie a ftyzeologie a v roce 2013 z Paliativní medicíny. Po celou dobu své profesní dráhy se věnuje pneumo-onkologii, v tomto oboru je spoluautorem 30 publikací s IF, je spolřešitelem národního registru pacientů s bronchogenním karcinomem LUCAS, je členem týmu Centra vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče FN Hradec Králové.

V roce 2010 absolvoval bakalářské studium obor Specializace v pedagogice – Náboženská výchova na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové. 20. 9. 2014 byl královéhradeckým biskupem vysvěcen na trvalého jáhna, od roku 2014 působí ve farnosti Všestary a Hradec Králové. Od roku 2012 do současnosti je předsedou Katolické asociace nemocničních kaplanů v České republice. V roce 2017 byl ministrem zdravotnictví jmenován do funkce místopředsedy Rady pro duchovní péči ve zdravotnictví MZČR. Je spoluautorem trojstranné dohody mezi Českou biskupskou konferencí, Ekumenickou radou církví a MZČR o duchovní péči ve zdravotnictví.

V roce 2013 byl jedním ze zakládajících lékařů Domácí hospicové péče Oblastní charity v Hradci Králové, v tomto domácím hospici pracuje doposud. Od roku 2014 přednáší na subkatedře paliativní medicíny IPVZ. V roce 2016 byl spoluautorem Standardů kvality paliativní péče, které zpracovala za podpory Ministerstva zdravotnictví společná pracovní skupina České společností paliativní medicíny ČLS JEP a Asociace poskytovatelů hospicové a paliativní péče. V roce 2019 získal osvědčení o profesní kvalifikaci Poradce pro pozůstalé.

V posledních dvou letech se spolupodílí na práci Paliativního týmu FN HK.

Je ženatý, má 2 dcery a 1 syna. Jeho manželka MUDr. et Mgr. Dana Hrnčiariková, Ph.D. je zaměstnaná na III. interní gerontometabolické klinice a specializuje se na paliativní péči u geriatrických pacientů.

Mgr. Miroslava Jandová
pověřena vedením Tkáňové ústředny FN HK,
manažerka kvality Tkáňové ústředny FN HK

Narodila se 30.10.1983 ve Vrchlábí. Vystudovala magisterský obor Analýza biologických materiálů na Fakultě chemicko-technologické Univerzity Pardubice. V r. 2008 nastoupila na Oddělení lékařské genetiky (OLG), kde se věnovala hodnocení karyotypu v plodové vodě, kostní dřeni a periferní krvi. V r. 2009 získala odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v oboru: Odborný pracovník v laboratorních metodách a v přípravě léčivých přípravků. V r. 2009 a v r. 2011 působila jako externí pedagogický pracovník na Fakultě chemicko-technologické, Univerzity Pardubice v rámci předmětu genetika (přednášky, semináře, laboratoře). V r. 2010 nastoupila mateřskou dovolenou a v r. 2015 opět nastoupila na OLG. V r. 2016 přestoupila na Tkáňovou ústřednu, kde dosud působí jako manažer kvality a od 1.10.2021 jako vedoucí pracoviště. V r. 2017 byla přijata k postgraduálnímu vzdělávání na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové v doktorském studijním programu Anatomie, histologie a embryologie (6.9.2017 zahájení studia, téma disertační práce: Kryokonzervační metody ve výrobě léčivých přípravků moderní terapie). V r. 2018 úspěšně složila atestační zkoušku v oboru Klinická genetika. Dále vykonává funkci interního auditora systému kvality ve zdravotnictví a je odpovědnou osobou tkáňového zařízení ve smyslu zákona č. 296/2008 Sb. Je členkou společnosti lékařské genetiky a genomiky České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně, společnosti Society for Cryobiology, Society for Low Temperature Biology (členka Committee) a Česko-slovenské biologické společnosti, z. s (sekce Biologie nízkých teplot – členka organizačního výboru, cytogenetická sekce).

Osobní motto: „Žij přítomným okamžikem“.

Daniel Matyáš
vedoucí Stravovacího odboru FN HK

Narodil se 8. 2. 1974, jeho profesní dráha začala v rodné Praze, kde po absolvování základní školy s rozšířenou výukou cizích jazyků vystudoval Střední hotelovou školu, obor Provoz hotelů a společného stravování. Tomuto zaměření se věnuje prakticky po celou dobu své kariéry, která byla vždy poměrně bohatá na profesní zkušenosti v různých typech prostředí i druhů provozu.

Postupně se seznamoval s prací v gastronomii a s ní související problematikou daného oboru. Nejdříve samozřejmě jako řadový pracovník, později pak na pozicích vedoucího zaměstnance.

První výrazné zaměstnání, které prověřilo jeho schopnosti a kde nasbíral spoustu manažerských a koordinačních dovedností, byl dnes již neexistující, ale dříve velmi navštěvovaný, sportovní areál Club hotel Praha Průhonice. Zde měl v kompetenci péči o veškerou sportovní část areálu, která byla spojena s kongresovými akcemi, společenskými akcemi

a cateringem. S tím souvisela značná agenda, nutná byla velká flexibilita a schopnost koordinovat několik věcí najednou. Jelikož se později přestěhoval do blízkosti Pardubic, začal hledat uplatnění přímo v místě bydliště. Krátce pracoval v Interhotelu Labe v Pardubicích na pozici provozní manažer, ale následně přišla nabídka z Hotelu Bohemia v Chrudimi, kde dostal na starost řízení několika hotelových služeb, mimo jiné také kongresové centrum, různé eventy, catering a outdoorové aktivity firemních zákazníků na dislokovaném pracovišti v Přelouči.

Jako zatím nejzásadnější, profesně nejbohatší a nejdelší, byla práce v restauraci Potrefená Husa v Pardubicích. Příležitost dostal v roce 2008, kdy se otevírala další franšizová pobočka této známé restaurační sítě. Úspěšně prošel přijímacím řízením a od počátku zastával pozici generálního manažera, později pak byl přizván i k hlubší spolupráci a stal se jednatelem a podílovým společníkem. Před pěti lety se tato pobočka zařadila do gastro skupiny Together, která provozuje několik vyhlášených restaurací s ryze českou, ale i mezinárodní kuchyní, například asijská, belgická. V rámci své pozice v Potrefené Huse měl příležitost v restauracích a provozech této skupiny čerpat spoustu profesních zkušeností, manažerských znalostí, prošel několika školeními v oboru komunikačních dovedností, PR, řízení kolektivu, znalosti a terminologie světové kuchyně, moderní trendy v gastronomii a způsoby veřejného stravování, pracoval s několika gastro pc programy.

Po 13 letech v této pracovní pozici ale začal pociťovat nutnost změny, a tak se přihlásil do výběrového řízení na pozici Vedoucího odboru stravování ve FN HK. Zde úspěšně prošel všemi koly výběrového řízení a dne 1. 10. byl do této funkce jmenován. Pevně věří, že splní očekávání a že bude mít příležitost všechny své dosavadní zkušenosti uplatnit a rozšířit si své profesní portfolio o nové poznatky a dovednosti.

doc. MUDr. Petr Pařízek, Ph.D.
přednosta I. interní kardiologické kliniky FN HK

Narodil se 13. července 1963 v Hradci Králové. V roce 1987 promoval (cum laudo) na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové. Dne 1. 8. 1987 nastoupil na tehdejší ARO Fakultní nemocnice v Hradci Králové, kam se i vrátil po absolvování roční vojenské základní služby. V roce 1989 přešel jako sekundární lékař na II. interní kliniku FN HK. Po nástupu byl zařazen do kardiologické skupiny kliniky s hlavním zaměřením na problematiku poruch srdečního rytmu, synkopálních stavů a intenzivní péče. Od roku 1991 se podílí na pregraduální i postgraduální výuce českých a zahraničních studentů a od března 1996 se stal odborným asistentem Katedry interních oborů LF HK. V roce 1991 zavedl metodiku testu na nakloněné rovině (šlo o jedno z prvních pracovišť v ČR) a intenzivně se věnoval oblasti neurokardiogenních synkop, kde dosáhl některé prioritní výsledky. V roce 1993 získal s prací „Význam testu na nakloněné rovině v diferenciální diagnostice synkopy“ 3. místo v rámci Dne mladých vědeckých prací České kardiologické společnosti. Později se soustředil zejména na oblast invazivní srdeční elektrofyzologie, kterou

začal provádět v roce 1991. V roce 1995 byl pověřen vedením kardiologické a elektrofyzilogické laboratoře II. interní kliniky FN HK. Na pracovišti v roce 1996 zavedl tehdy převratnou nefarmakologickou léčbu tachyarytmií – katetrizační ablací. Ve spolupráci s MUDr. M. Tauchmanem v roce 1996 provedli ve FN HK první implantaci kardioverteru-defibrilátoru a v roce 2001 první implantaci biventrikulárního stimulatoru. V dubnu 2002 byl ředitelem FN HK jmenován vedoucím lékařem Oddělení invazivní elektrofyzologie a kardiostimulace I. interní kliniky FN HK. Problematika diagnostiky a léčby arytmií je dlouhodobě v popředí jeho vědecké a výzkumné činnosti. Aktivně se zúčastnil mnoha domácích i zahraničních odborných akcí. Absolvoval několik krátkodobých stáží v ČR i v zahraničí (USA, Německo, Turecko, Francie, Velká Británie, Itálie).

V roce 1991 a 1995 složil atestaci I. stupně a atestaci II. stupně v oboru vnitřního lékařství. Z kardiologie atestoval s pochvalou v roce 1999. Je držitelem funkčních licencí České lékařské komory: Výkony v oboru srdeční elektrofyzologie – diagnostická část; Výkony v oboru srdeční elektrofyzologie – katetrizační ablace; Vedoucí lékař – primář pro obor vnitřní lékařství; Vedoucí lékař – primář pro obor kardiologie; Školitel lékařského výkonu srdeční elektrofyzologie – diagnostická činnost, katetrizační ablace. Od roku 1992 je členem České kardiologické společnosti (ČKS). Od roku 1993 se aktivně účastní činností v Pracovní skupině pro arytmiie a kardiostimulaci ČKS, resp. později v České asociaci pro srdeční rytmus ČKS, kde byl a je opakovaně členem výboru. Od roku 2005 je členem Evropské kardiologické společnosti.

Dizertační práci s názvem „Atrioventrikulární nodální reentry tachykardie – anamnéza, elektrofyzilogické nálezy a výsledky katetrizační ablační terapie u 302 nemocných“ obhájil v roce 2004. V říjnu 2011 absolvoval úspěšnou obhajobu habilitační práce „Srdeční elektrofyzilogie a katetrizační ablace – vybrané aspekty diagnostiky a léčby arytmií“ před Vědeckou radou LF UK v Hradci Králové a 1. 12. 2011 mu byl udělen titul docent.

Byl hlavním řešitelem (1x – „Změny hemostázy při katetrizační radiofrekvenční ablací“) a spoluřešitelem (4x) grantových projektů IGA MZ ČR. Spolupracoval na řešení výzkumného úkolu „Stanovení polymorfismu cytochromu P450 3A za pomoci modelového substrátu – endogenního kortizolu“ (1997–1999) – GA UK. Jako školitel/spoluřešitel se podílel na výzkumném projektu GA UK „Úloha echokardiografie při optimalizaci biventrikulárního stimulatoru“ (2009–2011).

V posledních letech byl zapojen (8x hlavní řešitel, 3x spoluřešitel) do účasti v několika mezinárodních multicentrických studiích (MBG 203, MBG 311, MBG 313, ALPHEE, PALLAS, SHIELD-2, TEMPO, ADMIRE-ICD, EURO-CRT Survey II, ARTESiA, BIO-REDUCE). Je recenzentem časopisů Vnitřní lékařství, Intervenční a akutní kardiologie, Acta medica, Remedia, Experimental & Clinical Cardiology. Provádí oponentskou činnost pro Ministerstvo zdravotnictví ČR, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Českou kardiologickou společnost. Oponoval několik disertačních a habilitačních prací. Je spoluautorem tří Odborných doporučení České kardiologické společnosti. Je nebo byl školitelem či školitelem specialistou u 4 studentů

DSP. Jako první autor nebo spoluautor publikoval více než 100 prací, z toho 21 sdělení v časopisech s IF. Počet citací (bez autocitací): 243 (dle WoS); 343 (dle Scopus), h-index: 7 (dle WoS); 8 (dle Scopus).

MUDr. Petr Prášil, Ph.D.
přednosta Kliniky infekčních nemocí LF a FN HK

Petr Prášil se narodil 4. 11. 1965 v Hradci Králové, kde v roce 1984 absolvoval Gymnázium Boženy Němcové. Poté studoval na Střední zdravotnické škole v Brně se specializací asistent hygienické služby. Dva roky pracoval na této pozici na Krajské hygienické stanici v Hradci Králové. V roce 1994 promoval na 3. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Po promoci získal místo sekundárního lékaře na interním oddělení nemocnice v Rychnově nad Kněžnou. Na Kliniku infekčních nemocí FN HK nastoupil v roce 1997. Ve stejném roce složil atestaci z vnitřního lékařství, atestaci z infekčního lékařství pak v roce 2001. Na pozici vedoucího lékaře JIP KIN pracoval od roku 2008. Disertační práci v oboru Lékařská mikrobiologie na téma Hladiny betalaktamových antibiotik úspěšně obhájil v roce 2010. Téměř dvacet let je zástupcem přednosta kliniky pro výuku a podílil se na výuce pregraduální a postgraduální, je členem komise pro státní zkoušky

z infekčního lékařství na LF HK. Je autorem a spoluautorem desítek odborných prací (z toho 20 impaktovaných, citovaných ve WoS), je spoluřešitelem a řešitelem řady studií, grantů a projektů ve svém oboru. Rád přednáší nejen medicím, ale i kolegům v rámci postgraduální přípravy k atestaci a na odborných setkáních a kongresech. Je členem Společnosti infekčního lékařství ČSL JEP, je recenzentem odborných prací z oboru infekčního lékařství. Dlouhodobě se věnuje problematice protozoálního onemocnění způsobeného prvokem *Toxoplasma gondii*, je spoluautorem Doporučeného postupu SIL ČLS JEP pro diagnostiku a léčbu toxoplasmózy. Středem jeho zájmu jsou akutní stavy v infektologii, především pak problematika neuroinfekcí s nutností poskytování intenzivní péče.

Volný čas tráví rád v rodinném kruhu. Spolu s manželkou se snaží o výchovu dcery a dvou synů. Mezi jeho záliby patří lyžování, horská turistika, kynologie a cyklistika.

V nové funkci bude, společně se svými kolegy, usilovat o kontinuitu kvalitního vzdělávání, u pregraduálních studentů s akcentem na jeho praktičnost, a výchovu doktorandů. Dále o zachování a další rozvoj vysokého standardu kvalitní diagnostické a léčebné praxe kliniky v kooperaci s příbuznými obory, dokončit rozpracované projekty FN – Covid 19 a věnovat se i projektům novým. Ve spolupráci s vedením nemocnice bude usilovat o vybudování stavebně nového pracoviště, které umožní oboru další prosperitu a rozvoj.

Běh o cenu Ústavu fyziologie

Prvního ročníku Běhu o cenu Ústavu fyziologie, který se uskutečnil 13. 10. 2021, se zúčastnilo celkem 69 běžců. Úspěšný závod iniciovaný doktorkou Pavlou Staňkovou a docentem Ottou Kučerou má tak ambice stát se oblíbenou tradicí.

Závodníci mohli volit ze dvou variant tras, a to kratší na 5 km, nebo delší na 10 km. Celkem se podařilo závodníkům uběhnout v hradeckých lesích úctyhodných 448 kilometrů.

„Myšlenka na Běh o cenu Ústavu fyziologie vznikla někdy v únoru 2021, kdy jsme se studenty měli on-line praktika o zátěžových testech. Protože nám přišlo škoda toto téma odbyť jen přes počítač, a protože se výzkumně zabýváme metabolickým syndromem a víme, jak je pro organismus fyzická aktivita důležitá, rozhodli jsme se studenty k pohybu trochu motivovat. Navíc nám přišlo fajn potkat studenty i jinde než u zkoušky,“ podotkla Pavla Staňková k otázce vzniku závodu.

Nejasná epidemická situace nicméně uskutečnění závodu neulehčila. *„Ze začátku byl termín nejistý, ale řekli jsme si, že se do toho dáme, jak nám to epidemická situace a pracovní povinnosti umožní. A přestože se termín několikrát musel změnit, nakonec se to povedlo,“* poukázala na menší komplikace Pavla Staňková.

Na celkové organizaci prvního ročníku závodu se podíleli i další zaměstnanci a studenti lékařské fakulty. *„Moc nám pomohli studenti z ASM, za což jim moc děkujeme a jsme rádi, že jsme je poznali. Děkujeme taky Pavle Sedlářové a našim kolegům Davidu Rychtrmoci, Moustafovi Elkalafovi, Marii Vaculové a Renému Endlicherovi. Velmi si ceníme podpory*

pana děkana, který i přes selhání startovní pistole celý závod úspěšně odstartoval. Moc si vážíme i podpory dalších kolegů z fakulty, ať už na trati, nebo večer v AC klubu. Jsme také rádi, že nás účastí i darováním cen pro vítěze podpořil Tomáš Soukup a jeho sportovní studio a výživová poradna GoMango. Hodnotné knižní ceny pro běžce darovala nakladatelství odborné (zdravotnické) literatury Academia, Galén, Grada, Maxdorf a Triton. Díky sponzorům získali vítězové jednotlivých kategorií kromě nehynoucího obdivu, pohárů a medailí i atraktivní knižní ceny,“ poděkovali tvůrci závodu ostatním organizátorům a sponzorům, kteří se na pořádání Běhu o cenu Ústavu fyziologie podíleli a dodali: *„Zveme čtenáře na druhý ročník.“*

Martin Doležal, Otto Kučera, Pavla Staňková, David Rychtrmoc, M.B.B.Ch., Ph.D.

Poprvé ve FN HK – léčba pomocí CAR-T

Fakultní nemocnice Hradec Králové použila u první pacientky v léčbě difuzního B-velkobuněčného lymfomu unikátní technologii CAR-T, která díky genetické úpravě T-lymfocytů umožňuje imunitním buňkám pacienta lépe bojovat s nádorovým onemocněním. V České republice tuto terapii využívají čtyři fakultní nemocnice, ve FN HK by mohlo být ročně tímto způsobem léčeno zatím zhruba 8–10 pacientů. Centrum pracovalo na přípravách směřujících k certifikaci a možnosti léčit pomocí CAR-T více jak rok.

Jako první obdržela CAR-T terapii na IV. interní hematologické klinice v říjnu letošního roku 75 letá pacientka. Léčbu tolerovala velmi dobře, již je v domácí péči, podstatné ale budou další měsíce, které ukážou, zda se podařilo onemocnění vyléčit trvale.

Jedná se o moderní metodu léčby, při které jsou pacientům odebrány T-lymfocyty, ty jsou v zahraničí geneticky upraveny a následně za pomoci infuze znovu vráceny do těla, kde se zapojí do boje s nádorem. Celý proces od indikace nemocného k podání léku trvá cca 6–8 týdnů.

V současnosti je možné CAR-T terapii využívat na léčbu nemocných s difuzním B-velkobuněčným lymfomem, u kterých došlo k selhání 2 nebo více linií léčby. Prognóza této podskupiny pacientů byla v minulosti velmi špatná a jen cca 15–20 % z nich dlouhodobě přežívalo. Díky této techno-

logii se podaří dlouhodobě zachránit více jak dvojnásobek těchto pacientů. Do budoucna se předpokládá rozšíření této terapie i na další indikace, již během listopadu bude naše pracoviště certifikováno na další CAR-T produkty, které budou moci být použity například pro nemocné s relapsem lymfomu z buněk pláštěvé zóny, což je také typ lymfomu s nepříznivou prognózou.

FN HK již v minulosti zajistila aplikaci CAR-T terapie několika svým pacientům ve zdravotnických zařízeních, která tuto terapii začala využívat dříve. Náklady na jednoho nemocného s CAR-T terapií se pohybují mezi 8–9 miliony korun, léčba je hrazena zdravotními pojišťovnami, je ale nezbytné schválení revizním lékařem.

IV. interní hematologická klinika Fakultní nemocnice Hradec Králové patří mezi tzv. Centra intenzivní hematologické péče a zajišťuje péči pro nemocné chorobami krve z celých východních Čech, včetně transplantačního programu. Každoročně zajišťuje péči o zhruba 350 nových hematologických pacientů, z toho se u zhruba osmi desítek z nich jedná o nemocné s nově diagnostikovaným difuzním B-velkobuněčným lymfomem, což je nejčastější typ ne Hodgkinského lymfomu.

doc. MUDr. David Belada, Ph.D.

primář a vedoucí lékař CAR-T programu

IV. interní hematologická klinika

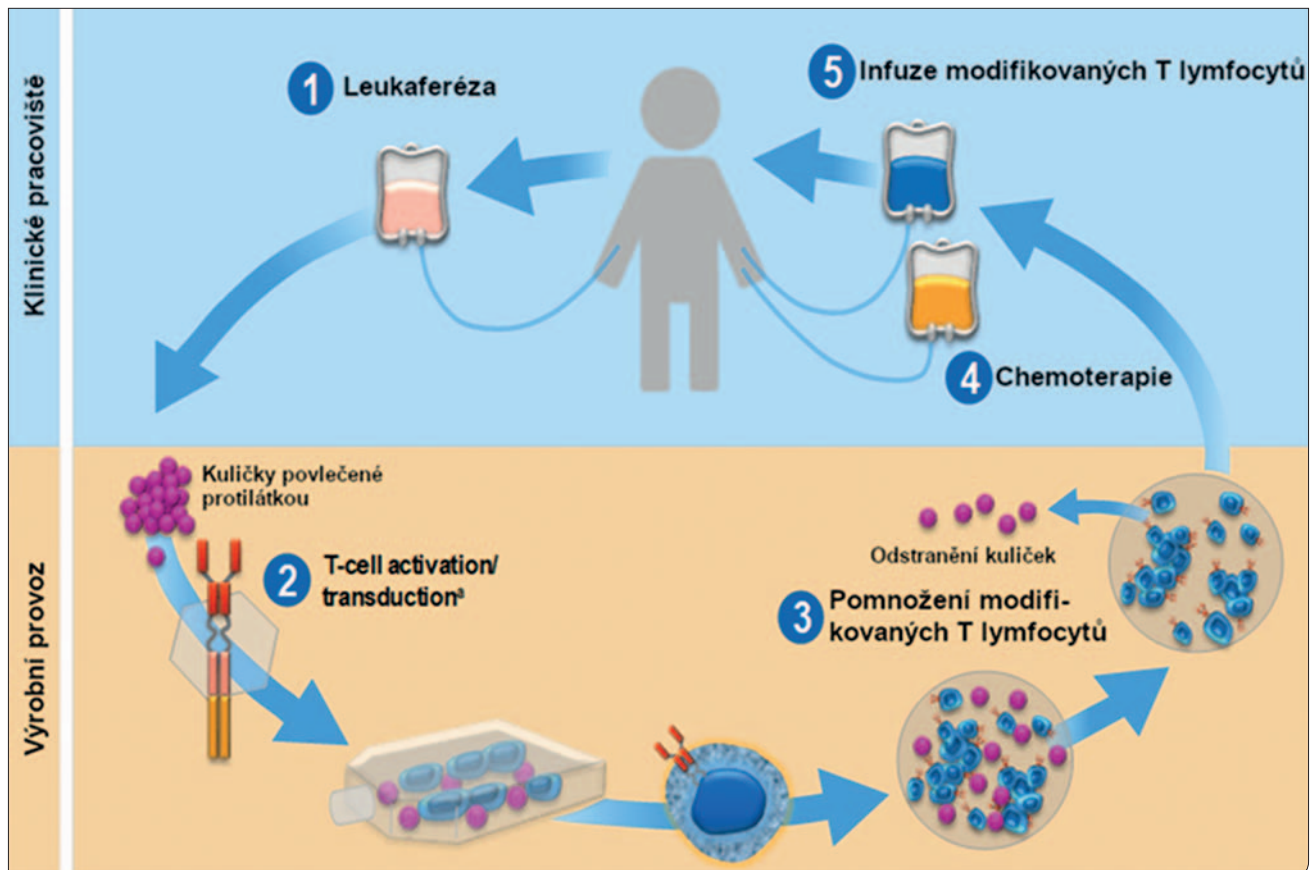

Schéma přípravy CAR-T produktu

Noc vědců na téma Čas a medicína

Prezenční program i online vysílání připravila Lékařská fakulta v Hradci Králové pro letošní Noc vědců, která se konala v pátek 24. září 2021. Základním tématem letošního ročníku vědecko-popularizační akce, kterému se věnovala řada odborníků LF HK, byl čas a medicína.

Noc vědců – vysílací studio

Návštěvníky prezenčního programu čekaly v budově v Šimkově ulici workshopy Ústavu anatomie pod vedením MUDr. Petra Hájka, Ph.D. Lidé si během nich mohli vyzkoušet modelování orgánů, virtuální pitevní stůl nebo otestovat své znalosti o lidském těle. Prezenčně se také konala na fakultě přednáška s názvem Kam odeválala ftíza MUDr. Petry Kašparové, Ph.D. z Fingerlandova ústavu patologie. V přednášce se paní doktorka věnovala příběhu jednoho z nejznámějších infekčních onemocnění, tuberkulóze.

V jedné z místností fakulty probíhalo tentýž večer pětihodinového online vysílání. Diváci, připojení přes kanál YouTube či sociální síť Facebook, zhlédli čtyři přednášky týkající se role času v různých medicínských oborech a vyzkoušeli své znalosti ve speciálním interaktivním kvízu. V průběhu večera také pokládali přednášejícím dotazy k tématům přes platformu Sli.do. Prezenčně se Noci vědců zúčastnilo 91 návštěvníků, online vysílání pak sledovalo téměř tisíc diváků. Záznam online vysílání na Facebooku má za první měsíc od konání akce 745 zhlédnutí, na YouTube 1460.

Od paliativní péče a teranostiky přes post-covid až po regeneraci

Vysílání zahájil dvěma přednáškami prof. MUDr. Stanislav Filip, Ph.D. z Kliniky onkologie a radioterapie. Ve svém prvním vystoupení seznámil diváky s paliativní péčí o pacienty s nevléčitelnými nemocemi a se současnými možnostmi využití biotechnologií v paliativní léčbě. Druhá přednáška pana profesora Filipa se věnovala využití teranostik v onkologické léčbě a jejím rizikům. Pan profesor mimo jiné představil výzkum, na kterém s kolegy několik let pracoval a který se zabýval reoferézou, metodou vyčištění krve v těle pacienta od nanocytostatik, které se využívají v rámci teranostické léčby a které způsobují u pacienta syndrom ruka-noha (Hand-foot Syndrome). O tuto přednášku projevil zájem také Ústav experimentální medicíny Akademie věd v Praze, který ji přenášel online do své posluchárny pro tamější prezenční návštěvníky.

Noc vědců – videa

Intervenční radiologie – příprava videa

Postcovidovému syndromu a péči o pacienty, kteří tímto syndromem trpí, se ve své přednášce věnoval doc. MUDr. Vladimír Koblížek, Ph.D. z Plicní kliniky. V úvodu se pan docent dotkl tématu fake news, nepravdivých zpráv o onemocnění covid-19, a vysvětlil divákům, co to je postcovidový syndrom. Ukázal jim také snímky plic pacientů s tímto syndromem a seznámil je s mnoha mezinárodními odbornými studiemi, které se jím zabývají. V závěru divákům představil, jak probíhá vyšetření pacientů v Centru postcovidové péče na Plicní klinice.

Poté následoval interaktivní MediQuiz, který si pro diváky připravily studentky medicíny a zároveň členky české pobočky International Federation of Medical Students' Association (IFMSA) Lenka Vojtěšková a Lucie Novotná. Kvízové otázky byly zaměřené na čas v medicíně, proto se diváci dozvěděli mimo jiné, podle jakého časového klíče jsou rozmístěny výjezdové základny zdravotnické záchranné služby, jak se jmenuje zimní zápočtový test z anatomie limitovaný časem nebo jak dlouho přežívají trombocyty. Studentky také v průběhu svého vystoupení představily činnost IFMSA.

Vysílání uzavřela přednáška MUDr. Tomáše Soukupa, Ph.D. z Ústavu histologie a embryologie o regeneraci lidského těla. Pan doktor hovořil v úvodu o kmenových buňkách a jejich významu pro regeneraci těla. Diváky seznámil s tím, co všechno má na regeneraci pozitivní a také negativní vliv. Doložil to několika záznamy ze svých chytrých hodinek, které dokumentovaly jeho aktivity a průběh regenerace. V závěru pan doktor představil divákům koncept cirkadiánního stravování a jeho vliv na tělo člověka.

Celý záznam vysílání je ke zhlédnutí na fakultním kanále YouTube, kde jsou dispoziční i vzdělávací videa s komentovanými ukázkami a přednáškami vytvořená speciálně pro Noc vědců. Video měla premiéru v páteční večer 24. září a taktéž se věnují vztahu času a různých odvětví moderní medicíny. Za první měsíc od jejich premiéry si videa na YouTube zatím pustila necelá tisícovka diváků.

Vzdělávací videa

Prof. MUDr. Antonín Krajina, CSc. a MUDr. Ondřej Renc, Ph.D. z Angio-intervenčního oddělení Radiologické kliniky hovořili ve svém videu o významu času při léčbě ischemické cévní mozkové příhody. Diváky seznámili s tím,

Noc vědců Albertov – MUDr. Borský

jak vzniká ischemická cévní mozková příhoda, jaké jsou její příznaky a jak probíhá vyšetření pacienta po přivolání zdravotnické záchranné služby i po jeho příjmu do nemocnice. A především podrobně vysvětlili, jak lékař postupuje při samotné operaci, kdy odstraňuje krevní sraženinu z mozkové tepny pacienta, a kdo všechno se na tomto zákroku podílí.

Možnosti moderní 4D radioterapie představili v dalším videu Doc. MUDr. Igor Sirák, Ph.D. a Ing. Petr Paluska, Ph.D. z Kliniky onkologie a radioterapie. Jak divákům vysvětlili, čas hraje ve 4D radioterapii zásadní roli. Snímkování pomocí 4D CT totiž umožňuje zachytit pohyb nádorového ložiska v čase v rámci dýchacího cyklu. Díky tomu pak lze léčbu zářením přesněji zacílit na dané ložisko, šetřit okolní zdravé tkáně, zvýšit jednotlivé dávky záření na frakci, a zkrátit tak dobu léčby pacienta.

Co všechno s sebou přináší éra robotické chirurgie? Základní téma příspěvku prof. MUDr. Miloše Brodáka, Ph.D. z Urologické kliniky. V úvodu pan profesor obecně představil divákům robotickou operaci, u jakých onemocnění se nejčastěji používá a jaká je její podstata. Poté se diváci dozvěděli, jaké jsou výhody robotické operace pro pacienty a jak vypadají samotné robotické nástroje. Nakonec pan profesor provedl diváky robotickou operací nádoru prostaty u jednoho z pacientů, vysvětlil jim, co se v jednotlivých fázích operace děje a kdo všechno se na realizaci zákroku podílí.

MUDr. Petr Hájek, Ph.D. z Ústavu anatomie se ve svém videu zabýval nejzajímavějšími změnami v lidském těle v průběhu času. Za asistence studentky medicíny Hanky nejprve popsal divákům důležité změny v kostech a tkáních už v prenatálním období člověka, během vývoje embrya, poté se zaměřil na změny při porodu dítěte a také na jeho možné vývojové vady. V další části se věnoval období dětství, například vývoji chrupu, kostí a velikosti orgánů. V závěru videa seznámil diváky se změnami v období dospělosti a stáří člověka.

Objektivnímu a subjektivnímu vnímání času se věnoval ve své přednášce prof. PhDr. Jiří Mareš, CSc. z Ústavu preventivního lékařství. Pan profesor popsal různé způsoby, jak o čase uvažujeme, vysvětlil například rozdíl mezi objektivním a subjektivním časem nebo mezi východním a západním vnímáním času. Hovořil také o časové perspektivě, časové orientaci na přítomnost a budoucnost, o časovém pohledu na prevenci, diagnostiku a terapii nebo i o tom, jak čas vnímá pacient, který je onkologicky nemocný nebo který čeká na transplantaci.

Noc vědců probíhala mimo jiné také na pražských fakultách Univerzity Karlovy. Na Albertov si pražští organizátoři pozvali MUDr. Pavla Borského z Ústavu preventivního lékařství LF HK, aby seznámil tamější návštěvníky s nejnovějšími poznatky ve výzkumu zpomalení stárnutí lidského těla. Pan doktor hovořil o příčinách stárnutí, o teorii akumulace poškození, probral jednotlivé příznaky stárnutí a představil rypoše lysého, živočicha, který je považovaný za naději v současném výzkumu.

Mgr. et Mgr. Hana Živná
Oddělení propagace a vnějších vztahů LF HK

Noc vědců LF HK

Transfera Technology Day 2021 a ocenění pro FN HK

V pražské Národní technické knihovně proběhl 21. října 2021 druhý ročník akce Transfera Technology Day, která si klade za cíl propojit českou vědu s komerčním světem, vytvářet vhodné podmínky pro vzájemnou spolupráci a poskytovat cennou zpětnou vazbu ke komerční připravenosti projektů. Porota ve složení ze zástupců investorů, Technologické agentury ČR a firem hodnotila komerční potenciál výzkumných projektů z výzkumných organizací. Celkem se do soutěže přihlásilo 34 projektů ze 14 institucí.

34 projektů, 12 finalistů, 3 vítězové

Cenu za třetí místo získal projekt Fakultní nemocnice prof. MUDr. Mariana Kacerovského, Ph.D. a Mgr. Rudolfa Kukly, Ph.D. pro detekci přítomnosti bakterií v plodové vodě, který je řešen v rámci výzkumného projektu Personmed. Předčasný odtok plodové vody před termínem porodu (PPROM) komplikuje 3–4 % všech těhotenství. V České republice tento problém ovlivní zhruba 3–4 tisíce těhotenství ročně, z čehož 30–50 % případů je ovlivněno rozvojem infekce plodové vody. V tento moment pro lékaře nastává nesnadný úkol rozhodnout o osudu plodu, jestli ho vyjmout z tohoto hostilního prostředí, nebo plod ponechat v děloze co nejdéle. V současnosti je stanovení bakterií v plodové vodě nesnadné, neboť je nutné kombinovat metody kulturační s nekulturačními. Velkou nevýhodou je dostupnost výsledků vyšetření až v řádu dní, což znesnadňuje včasné zahájení účinné antibiotické léčby. „Naším řešením je vyvinutí tří multiplexních panelů ke stanovení vybraných bakterií pomocí specifického PCR, který odhalí 90% všech bakteriálních nálezů v plodové vodě u pacientek s předčasným odtokem plodové vody ne v řádu dnů, ale hodin,“ uvedl k novému řešení prof. Kacerovský. Samotný výzkum infekčních komplikací u pacientek s PPRM prof. Kacerovský zahájil již v roce 2011 a díky intenzivní týmové práci v roce 2017 vznikl prvotní panel s typizací nejčastěji vyskytujících se bakterií v plodové vodě, a to na základě vzorků získaných od téměř tisíce žen s PPRM. O rok později byl s Mgr. Rudolfem Kuklou, Ph.D. zahájen vývoj testu na principu multiplexní RT-PCR, který je v současné době finalizován. „Věříme, že náš produkt umožní porodnicím optimální a personalizovanou péči o těhotné ženy s předčasným odtokem plodové vody,“ dodává prof. Kacerovský.

Správnost směru svého výzkumu si prof. Kacerovský ověřil mj. i při pracovním pobytu v Perinatology Research Branch v Detroitu, kde se skupina prof. Romera dlouhodobě věnuje problematice předčasného porodu. Taktéž dlouhodobá a velmi úspěšná spolupráce s prof. Jacobssonem z University of Göteborg ve Švédsku a prof. Cobo z University of Barcelona ve Španělsku pomáhá týmu prof. Kacerovského držet správný směr jejich výzkumu.

Porota Transfera Technology Day ocenila jednak společenský význam a potřebu tohoto testu, a také unikátnost datasetu klinických vzorků, a udělila týmu prof. Kacerovského 3. místo v této prestižní soutěži.

Foto Josef Horák

MUDr. Helena Linhartová z Centra transferu biomedicínských technologií (CTBT) dodává, že právě taková propagace inovativních technologií, jakou je Transfera Technology Day, pomáhá hledat výzkumným institucím partnery z řad firem, které by mohly mít zájem uvést takové produkty do praxe.

CTBT již nyní komunikuje s firmami z oboru in vitro diagnostiky, které by mohly mít o tento unikátní test zájem a zavedly ho do běžného používání.

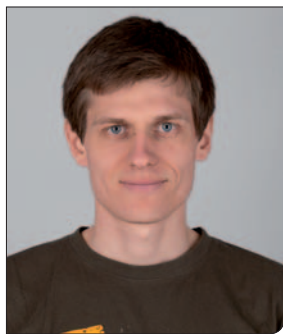
Porotu nejvíce přesvědčil projekt Univerzity Palackého v Olomouci „Nové speciální šumivé tablety pro čištění kontaminovaných vod“ jak po stránce unikátnosti technologie, tak z pohledu připravenosti ke vstupu na trh. Vítězná technologie může sloužit především v případě živelných katastrof nebo při průmyslových haváriích. Tablety se vhozením do kontaminované vody během 30 vteřin zcela rozpustí, zároveň jsou netoxické a šetrné k životnímu prostředí. Druhou příčku obsadil projekt spojující humanitní a přírodní vědy Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR „Mikroemulze a gely pro čištění povrchů historických materiálů“, které slouží k odstraňování jejich znečištění. Hlavní složkou gelů je voda, obsah aktivních složek je velmi nízký, ale efektivní.

Otevřené dveře vítězům

Také letošní ročník Transfera Technology Day se konal za podpory generálního partnera agentury CzechInvest a dalších partnerů jako jsou Technologická agentura ČR, Nadační fond NEURON nebo portál vedavyzkum.cz. Vítězným projektům úspěch může pomoci k nalezení partnerů nebo dalších

finančních prostředků, zároveň obdrží pozvánku do programu Technologické inkubace agentury CzechInvest, která může projekty finančně podpořit.

Mgr. Rudolf Kukla, Ph.D., Ústav klinické mikrobiologie Odborný pracovník v laboratorních metodách, odborný asistent LF HK a bývalý zdravotní laborant na Ústavu klinické mikrobiologie Fakultní nemocnice Hradec Králové.

Mgr. Rudolf Kukla, Ph.D. se narodil 24. 4. 1987 ve Dvoře Králové nad Labem. Celé své vysokoškolské vzdělání absolvoval na Univerzitě Pardubice, nejprve na Fakultě chemicko-technologické, kde studoval klinickou biologii a chemii. Po úspěšně zakončeném bakalářském vzdělání navázal obhajobou diplomové práce na téma „Faktory

patogenity kmenů *Staphylococcus aureus* izolovaných od pacientů s cystickou fibrózou“, která vznikla ve spolupráci s Ústavem klinické mikrobiologie FN HK. Své působení na pardubické univerzitě Mgr. Kukla završil obhajobou disertační práce na téma „Metody monitorující antimikrobiální účinky přírodních látek“ a v roce 2018 tak získal titul Ph.D. V letošním roce Mgr. Kukla složil atestaci z mikrobiologie.

Svou praxi Mgr. Kukla započal na Ústavu klinické mikrobiologie ve Fakultní nemocnici Hradec Králové jako zdravotní laborant, kde od roku 2016 pracuje na pozici odborného pracovníka v laboratorních metodách.

„Ve volném čase se rád věnuji myslivosti, turistice, dále lezení na stěně nebo florbalu“

V rámci sbírání cenných pracovních zkušeností se Mgr. Kukla účastnil několika odborných stáží například na University Hospital of North Norway nebo v Centru biomedicínského výzkumu v Plzni. V roce 2015 získal Mgr. Kukla odbornou způsobilost k výkonu povolání odborného pracovníka v laboratorních metodách a v přípravě léčivých přípravků.

Své výzkumné aktivity započal Mgr. Kukla už v roce 2012 a od té doby se účastnil mnoha konferencí, kde prezentoval své vědecké výsledky. Mimo jiné působil v roli spoluřešitele v několika projektech, např. i v projektu Personmed, který je zaměřený na výše zmíněnou detekci bakterií v plodové vodě, a ve kterém se spolu s Mgr. Radkou Bolehovskou, Ph.D. věnuje typizaci bakterií a vývoji multiplexního RT-PCR testu. Mezi další významné projekty patří Grant Ministerstva zdravotnictví AZV ČR na Studium složení a variability nazofaryngeálního mikrobu u pacientů před a po transplantaci krvetvorných buněk nebo interní grant FN HK na Kvantifikaci intra-amniálního zánětu u předčasněho odtoku plodové vody na pozadí globálního preteomické odpovědi. Současně je Mgr. Kukla i autorem a spoluautorem více než deseti vědeckých publikací národního i nadnárodního charakteru.

Osobnost a přínosy Mgr. Kukly jsou podnětné a motivující pro další mladé výzkumníky nejen v oblasti mikrobiologie.

Prof. MUDr. Marian Kacerovský, Ph.D., Porodnická a gynekologická klinika, Centrum biomedicínského výzkumu

Vedoucí lékař perinatologického centra Fakultní nemocnice Hradec Králové, člen Komise pro vědu a výzkum ve Fakultní nemocnici Hradec Králové

Prof. MUDr. Marian Kacerovský, Ph.D. je také předsedou Sekce perinatologie a fetomaternální medicíny České gynekologické a porodnické společnosti a jeho hlavním profesním zájmem je problematika předčasněho porodu. Prof. Kacerovský bezesporu patří k uznávaným a respektovaným odborníkům v oblasti intraamniálních zánettivých a infekčních komplikací, zároveň je autorem & spoluautorem více než 150 publikací v prestižních mezinárodních časopisech.

Profesor Kacerovský se narodil 28. ledna 1972 ve Stodě u Plzně. Pregraduální studium všeobecného lékařství dokončil v roce 1996 na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Plzni. Svoji kariéru gynekologa a porodníka zahájil v Klatovech. Poté pracoval deset let v Mostě a po krátké pracovní zkušenosti v Gulu v Ugandě nastoupil v roce 2007 do Fakultní nemocnice v Hradci Králové.

Zde v roce 2008 založil mezioborovou výzkumnou skupinu, které se věnuje problematice nitroděložních zánětlivých komplikací u těhotných žen s předčasným odtokem plodové vody před termínem porodu. V průběhu let tato skupina dosáhla významného renomé na národní ale i mezinárodní scéně. O jejím úspěchu svědčí celkem sedm původních vědeckých prací v *American Journal of Obstetrics and Gynecology*, nejprestižnějším gynekologicko-porodnickém časopise. Výzkumná skupina velmi těsně spolupracuje s výzkumnými skupinami vedenými prof. Jacobssonem z University of Goteborg ve Švédsku a prof. Cobo z University of Barcelona ve Španělsku.

V roce 2018 se profesor Kacerovský s manželkou připojil k výzkumné skupině profesora Roberta Romera v Perinatology Research Branch, Wayne State University v Detroitu, nejvýznamnější výzkumné skupině na světě která se třicet let věnuje problematice tzv. velkých porodnických syndromů.

Profesor Kacerovský spolu s manželkou vychovávají tři děti a jednoho mopse. Ve volném čase se rád věnuje běhu, vysokohorské turistice a společně se syny brazilskému jiu-jitsu.

Výsledky výzkumných aktivit týmu profesora Kacerovského byly oceněny Cenou města Hradce Králové pro studentské výzkumné aktivity (2013), cenami za nejlepší publikace České gynekologické a porodnické společnosti (ČGPS), cenami za nejlepší publikace s ultrazvukovou tematikou České společnosti pro ultrazvuk v porodnictví a gynekologii či Sekce Ultrazvukové diagnostiky ČGPS nebo například již zmíněným třetím místem na Transfera Technology Day. Přínosy výzkumného týmu profesora Kacerovského jsou nejen inspirativní pro mladé výzkumníky, ale významné zejména pro celou perinatologickou společnost.

Centrum transferu biomedicínských technologií – CTBT

Aktivitou proti bolesti

XXII. československé dialogy o bolesti, Hradec Králové 21. – 23. 10. 2021

Dialogy o bolesti jsou největší odbornou akcí algeziologů, pořádanou společně Českou společností pro studium a léčbu bolesti a Slovenskou spoločnosť pre štúdium a liečbu bolesti. První Česko-slovenské dialogy proběhly v roce 1995 v Trenčíně, od roku 2000 jsou pořádány každoročně, střídavě v České a Slovenské republice.

Pracoviště Ambulance pro léčbu chronické bolesti KARIM FNHK bylo pověřeno odbornou společností uspořádáním Dialogů v Hradci Králové v roce 2020. Vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci a na ni navazujícím vládním opatřením, nemohla již připravená konference proběhnout. Protože považujeme společná setkávání, programové i „kuloární“ diskuse za neoddelitelnou a nezastupitelnou součást každé naší konference, bylo po vzájemné domluvě obou Společností rozhodnuto o odložení kongresu na další rok. Kongres se konal za zpřísněných hygienických opatření v říjnu 2021 v prostorách Nového Adalbertina, kam přijelo 260 účastníků z Čech a Slovenska.

Mota našich kongresů vycházejí z témat vyhlášených pro každý rok Světovou organizací pro studium bolesti IASP. Byla to prevence bolesti pro loňský rok a bolesti zad pro ten letošní. Obě tato témata spolu velmi úzce souvisejí a nabízela pro přednášející široké spektrum možností, které využilo 26 přednášejících v 5 sekcích.

Kongres otevřeli úvodním slovem předsedové Společností doc. MUDr. Jiří Kozák, PhD. a MUDr. Miroslav Ferenčík, MBA. Pozvání představitelů kraje, města a fakulty se z důvodu zasedání krizových komisí omluvili a zaslali písemné zdravice. Osobně přišel – a moc jsme si toho vážili – ředitel FN HK profesor MUDr. Vladimír Palička, CSc., který přivítal účastníky kongresu, vyzdvihl důležitost našeho oboru a také zmínil krátce historii města i jeho současnost.

Úvodní přednášky o prevenci v algeziologii a prevenci chronifikace bolesti, včetně optimálního načasování léčby, přednesli doc. MUDr. Jitka Fricová a doc. MUDr. Igor Martuliak. Předseda slovenské společnosti MUDr. Ferenčík představil nový způsob klasifikace bolesti v MKN jako významný milník, který by měl vést ke zlepšení sběru dar a je-

jich analýz a v konečném důsledku k efektivnímu přerodění zdrojů. Doc. J. Kozák se věnoval nové definici bolesti, která byla přepracována pod vlivem získaných nových neurofyziologických dat, s cílem zohlednění centrálních mechanismů bolesti. V minulém roce byla také stanovena nová kategorie a typ chronické bolesti – nociplastická. Na přednášku doc. MUDr. Gabrhelíka a MUDr. Lejčka o současnosti a perspektivách intervenční algeziologie navázal I. blok přednášek, který byl celý věnován této problematice. Součástí čtvrtletního programu byly dva firemní bloky – Fy Stada a a Worvag, které představily firemní novinky a nové postupy ve farmakologii léčby bolesti. Na závěr dne proběhla schůze výboru společnosti, která se kromě hodnocení stávajícího kongresu začala již plánovat ten následující.

V pátek byly dva bloky věnovány možnostem neopioidních léčebných přístupů v léčbě chronické bolesti, které zahrnovaly jak farmakologické, tak nefarmakologické postupy. Byla představena nová léčiva, která se objevila v letošním roce – dexibuprofen a na firemním sympoziu Fy Berlinchemie fixní kombinace tramadol-dexketoprofen, která už našla své uplatnění hlavně v léčbě akutní bolesti. Poslední blok pod vedením zkušené dvojice psychologek, věnujícím se dlouhodobě této problematice – Dr. Raudenské a Dr. Javůrkové, zdůraznil důležitost psychologicko-psychiatrických přístupů v léčbě bolesti.

Paralelně probíhal také blok sesterský, který formou workshopu ukázal možnosti muzikoterapie a umožnil s využitím perkusí relaxační chvíli po náročném celodenním programu. Následující přednášky nastínily možnosti sebepečce o duši i tělo jako prevenci vzniku bolesti. V poslední přednášce tohoto bloku představila MUDr. O. Hübschová neurologické vyšetřovací metody a jejich přínos v diagnostice příčin chronické bolesti.

Na závěr dne měli účastníci kongresu možnost prohlédnout si město v doprovodu zkušených průvodkyň. Dozvěděli se řadu informací z historie i současnosti Hradce Králové a navštívili nejzajímavější památky, včetně kostela sv. Michaela v Jiráskových sadech. Průvodkyně byly skvěle připravené

a patří jim velký dík i za to, že se nezalekly nepřízně počasí a předvedly profesionální výkon.

Sobotní dopolední program přinesl zajímavá kazuistická sdělení na téma bolesti zad, hlavy a bolesti orofaciální, která vyvolala širokou diskusi. Závěrečná přednáška MUDr. Cvrčka z Jihlavy na téma Bolest a umělá inteligence udělala zajímavou tečku za celým programem.

Celé tři dny kongresu byly mimořádně vydařené nejen stran odborného programu, ale na všech účastnících byla znát i radost ze společného setkání po dlouhé době covido-

vé, hlad po odborných i společenských informacích. Také Hradec Králové, jako město se zajímavou architekturou, přispěl svým dílem k celkovému kladnému hodnocení této akce. Jen škoda, že kolegyně a kolegové z Hradce se nezúčastnili ve větším počtu.

Tak snad nám bude přáno se sejít společně příští rok 6.–8. 10. 2022 ve Zvolenu, kam jste všichni srdečně zváni.

Za organizační výbor kongresu

MUDr. Jana Hrubešová

vedoucí lékařka Ambulance pro léčbu bolesti KARIM FN HK

XXV. Szamův den

Přednosta Stomatologické kliniky doc. MUDr. Radovan Slezák a ředitel FN HK prof. MUDr. Vladimír Palička.

Již před čtvrtstoletím se zrodila idea pořádání Szamových dnů, odborných konferencí nesoucích jméno prof. L. Szamy, který stál v čele Stomatologické kliniky LF a FN v Hradci Králové po stejně dlouhou dobu. Je zásluhou mnoha více i méně známých přednášejících, že se mohla a může i nadále tato akce konat, neboť v průběhu času prakticky žádný z oslovených domácích i zahraničních odborníků bezdůvodně neodmítnul pozvání k účasti na některém z odborných programů. Tak tomu bylo i v pátek 22. října 2021.

V letošním roce se pořadatelé jubilejního XXV. Szamova dne ocitli před dvěma velkými otázníky. Prvním z nich byla otázka formy konference, zda prezenční či distanční? Druhým „otázníkem“ se stal samotný program, neboť jubilejní ročník si zasluhoval skutečně kvalitní a neotřelou odbornou náplň. Po vnitřním dilematu se organizátoři rozhodli pro distanční formu konference, neboť epidemiologická situace v České republice se jim jevila v době přípravy XXV. Szamova dne jako nejistá, nepřející početnějším shromážděním. V otázce zajištění reprezentativního odborného programu se organizátoři obrátili, možná poněkud překvapivě, na členy současného vedení královéhradecké lékařské fakulty včetně jejího děkana. Je nesporné, že v čele této instituce stojí skupina vysoce erudovaných odborníků, aktivně působících v různých oblastech humánní medicíny, kteří velmi pravděpodobně neměli dosud příležitost vystou-

pit společně na odborném fóru. S radostí jsme mohli konstatovat, že všichni členové kolegia děkana, jimž to pracovní povinnosti dovolily, toto pozvání přijali. Díky jejich pochopení tak mohl vzniknout celodenní odborný program, uvedený přednáškou emeritní přednostky stomatologické kliniky doc. V. Hubkové, nazvanou *Vzpomínky na pana profesora Szamu*, přibližující velice pěkně studentům a lékařům mladších ročníků tuto výjimečnou osobnost české stomatologie a maxilofaciální chirurgie. Po ní následovala sdělení děkana LF HK prof. J. Mandáka (*Riziko endokarditidy v kardiochirurgii*), doc. J. Hanuše (*Chytré materiály aneb (bio)fyzika ve stomatologii*), prof. E. Rudolfa (*EMT v biologii a medicíně – včera a dnes*), prof. J. Petery (*Má brachyterapie stále místo v moderní léčbě časných nádorů dutiny ústní?*) a emeritního děkana LF HK prof. M. Červinky (*Využití genových*

manipulací v medicíně). Odpolední část odborného programu zahájil přednáškou na velice aktuální téma emeritní děkan LF HK a současný ředitel FN HK prof. V. Palička (*Co má stomatolog vědět o metabolismu kostí*), následován prof. M. Kaškou (*Čeho je třeba dbát v současné chirurgii?*), prof. H. Langrovou (*Syndrom suchého oka*) a doc. S. Plíškem (*Aktuální možnosti diagnostiky a léčby virové hepatitidy C*).

Účastníci konference tak dostali možnost dozvědět se mnoho důležitých a aktuálních informací, spojených s obrovským pokrokem medicínského poznání v posledních letech, nevztahujících se zdaleka jen ke stomatologii, navíc podaných velice srozumitelnou formou erudovanými odborníky.

V souhrnu lze konstatovat, že odborný program XXV. Szamova dne splnil přání pořadatelů, aby jubilejní ročník této konference proběhl i v současných netypických podmínkách důstojně a na vysoké odborné úrovni. Velký dík za to patří jejím organizátorům a zejména všem přednášejícím.

Přejme Szamově dni a jeho organizátorům do dalšího čtvrtstoletí hodně odborníků, ochotných a schopných obohatit odborný program, a s tím související dostatek spokojených účastníků konference z řad lékařů a studentů, rozšiřujících si touto cestou nenuceně svoje odborné vzdělání.

R. Slezák, M. Kapitán

Stomatologická klinika LF UK a FN HK

Mladí patologové v Litomyšli

Po více než dvouleté přestávce opět proběhlo tradiční setkání českých a slovenských patologů v Litomyšli, letos trochu netradičně v podzimním termínu. Akce se konala 22.–23. 10. 2021 a jednalo se již o 22. ročník.

Seminář se konal ve velmi příjemném prostředí areálu Zámeckého návrší v prostorách bývalého zámeckého pivovaru v Litomyšli. Organizační tým se skládal ze zaměstnanců Fingerlandova ústavu patologie Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové (LF HK) a Fakultní nemocnice Hradec Králové (FN HK). Akce se konala pod záštitou Společnosti českých patologů ČLS JEP a české sekce International Academy of Pathology (IAP) a záštitu převzali také děkan LF HK prof. MUDr. Jiří Mandák, Ph.D., a ředitel FN HK prof. MUDr. Vladimír Palička, CSc., Dr.h.c. Hlavním tématem letošního ročníku byla patologie ženského pohlavního traktu, která patří do každodenního diagnostického spektra všech patologů.

Organizace celé akce se ujal prof. MUDr. Jan Laco, Ph.D., jehož pravou rukou byla MUDr. Kateřina Kamarádová, Ph.D., a jim oběma vypomáhala celá řada kolegů z Fingerlandova ústavu patologie (FÚP) tak, aby byl zajištěn hladký průběh semináře. Nelze opominout rovněž obětavou práci sekretářky ústavu Bc. Michaely Žákové a laborantů a laborantek pod vedením Jany Karlové. Na přípravě webových stránek semináře se podílel MUDr. Tomáš Rozkoš, Ph.D.

První část semináře byla zaměřena na jedenáct zajímavých a diagnosticky obtížných bioptických případů prezentovaných lékaři FÚP. Přihlášení účastníci měli možnost dopředu si případy sklíčkového semináře prohlédnout ve formě online naskenovaných preparátů a připravit si předběžné diagnózy

a případné dotazy. Seminář byl zpestřen historickými fotografiemi z archivu MUDr. Petry Kašparové, Ph.D., a nechyběl ani kvíz připravený MUDr. Hanou Faistovou, ve kterém jsme testovali gastronomické znalosti účastníků. Tradiční tým FÚP byl doplněn o dva zahraniční hosty, špičkové experty na gynekologickou patologii. Pozvání přijali prof. Charles Simon Herrington (Edinburgh, Velká Británie) a prof. Xavier Matias-Guiu (Barcelona/Lleida, Španělsko). V pátek odpoledne a v podvečer se slova ujal prof. Matias-Guiu a provedl nás problematikou ovariálních sex-cord stromálních nádorů a endometriálních karcinomů.

Ke každému sjezdu v Litomyšli neodmyslitelně patří večerní neformální setkání při sklence dobrého vína s chutným jídlem a za doprovodu příjemné hudby,

při kterém se pokračovalo v diskuzi nejen nad odbornými tématy. Program doplnila oblíbená fotosoutěž a také promítání nekonvenčního filmu z produkce Fingerland's Unlimited. Významným zpestřením společenského večera byla návštěva

22. ročník setkání českých a slovenských patologů.

předního českého karikaturisty pana Břetislava Kovaříka, který ochotně účastníkům zhotovoval netradiční portréty. O jeho služby byl nebývalý zájem až do pozdních nočních hodin.

Sobotní program začal sérií přednášek z různých oblastí patologie zaměřených např. na problematiku testování mutací *BRAF* u kolorektálního karcinomu (prof. MUDr. A. Ryška, Ph.D.). Poté seminář zakončil profesor Herrington třemi přednáškami zaměřenými na epiteliální nádory vaječnicků a na nádory a prekancerózní léze vulvy a děložního hrdla.

Pomyslnou třešničkou na dortu byl oběd, po kterém byl sjezd oficiálně ukončen, a patologové mladí věkem, duchem či obojím se rozjeli zpět domů nabití novými informacemi a snad i dobrým pocitem ze vzájemného setkání.

Již nyní se těšíme se na příští seminář, který se bude konat v tradičním jarním termínu 1.–2. 4. 2022, kdy se Litomyšl znovu nakrátko stane „hlavním městem české a slovenské patologie“, tentokrát se zaměřením na patologii gastrointestinálního traktu.

Za tým lékařů FÚP MUDr. Václav Stejskal

Péče o zaměstnance FN HK

Up Gallery Beta FKSP

Expirace bodů na osobních zaměstnaneckých kontech FKSP

S blížícím se koncem roku 2021 upozorňujeme, že se blíží zároveň také expirace bodového přidělu on-line zaměstnaneckých kont v caferterii Gallery Beta. Letošní body mají platnost až do konce roku příštího. Je ale potřeba dát si pozor v případě, že zaměstnanec ještě neutratil body přidělené v roce 2020. Těm končí expirace k 31. 12. 2021. Pokud nebude částka vyčerpána, propadne zpět do společného rozpočtu Fondu kulturních a sociálních potřeb pro příští rok. Připomínáme, že 1 bod má hodnotu 1 Kč.

Pro rok 2021 obdrželi zaměstnanci splňující podmínky přidělu do osobního konta celkem 12 040 bodů. Jakákoli částka nad tuto hodnotu je tedy zmíněný dosud neutracený přiděl z roku 2020. Aktuální bodový stav a termíny expirace zjistí zaměstnanci po přihlášení do svého osobního konta v caferterii na adrese www.gallerybeta.cz rozkliknutím záložky **Počet bodů**. Doporučujeme zaměstnancům, aby nenechávali útratu svých benefitů na poslední chvíli. Pokud si pracovník neví rady s čerpáním / útratou bodů, může se obrátit pro konzultaci na oddělení péče o zaměstnance.

*Ing. Vladimíra Svobodová,
vedoucí oddělení péče o zaměstnance FN HK*

HUMOR LÉČÍ...

autor Lubomír Lichý
www.lichy-kresby.cz

Ocenění pro FN HK v projektu Nemocnice ČR 2021

Fakultní nemocnice Hradec Králové bodovala v letošním celostátním hodnotícím projektu organizovaném společností HealthCare Institute o.p.s. Nemocnice ČR 2021

ve dvou oblastech hodnocení. První místo vybojovala mezi fakultními nemocnicemi v hodnocení bezpečnosti a spokojenosti zaměstnanců nemocnic, zároveň obsadila třetí místo mezi fakultními nemocnicemi v oblasti finančního zdraví.

„Výsledky hodnocení nás potěšily, protože podstatnou část loňského roku bylo nutné řešit pandemii COVID-19, což bylo extrémně náročné pro všechny zaměstnance nemocnice,“ uvedl ředitel FN HK prof. MUDr. Vladimír Palička, CSc., dr. h. c. Do kategorie hodnocení spokojenosti pacientů se FN HK v rámci tohoto projektu stejně jako vloni nezapojila, protože se účastní projektu Národního hodnocení spokojenosti pacientů, realizovaného pod hlavičkou Ministerstvem zdravotnictví ČR. Hradecká fakultní nemocnice se na předních příčkách v hodnotícím projektu umísťuje opakovaně.

Projekt Nemocnice ČR 2021 byl realizován od února do konce srpna 2021, osloveno bylo 150 nemocnic s akutními lůžky z celé České republiky. Více informací k hodnocení je možné najít na <http://www.hc-institute.org/cz/>. -js-

Dne 1. 12. 2021 brig. gen. Ing. Petr Petřík, ředitel Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje spolu s náměstkem ředitele krajského ředitelství pro službu kriminální policie a vyšetřování plk. Mgr. Jiřím Karáskem **udělil Medaili Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje** panu **MUDr. Petru LACINOVI**, znalci z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, a to za dlouhodobou, příkladnou a iniciativní spolupráci s organizačními články Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje.

MUDr. Petr Lacina

MUDr. Petr Lacina se narodil 28. května 1942 v Hradci Králové. V roce 1965 promoval na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové a hned po svém absolutoriu zahájil lékařskou kariéru na Interním oddělení Nemocnice v Broumově, odkud ale po necelém jednom měsíci nastoupil základní vojenskou službu. V roce 1966 se MUDr. Lacina přihlásil na uvolněné místo soudního lékaře na Ústav soudního lékařství v Hradci Králové, ve kterém posléze nepřetržitě pracoval neuvěřitelných padesát pět let, a to až do svého odchodu do starobního důchodu v září 2021.

Na pracovišti se jej od počátku mentorsky ujal nestor královéhradeckého soudního lékařství plk. doc. MUDr. Jiří Beran, CSc., tehdejší přednosta pracoviště (ve funkci v letech 1951–1971), který MUDr. Petra Lacinu po odborné i lidské stránce nejvíce ovlivnil. Osudovým spolupracovníkem se mu stal také MUDr. Jaromír Hrubec, který na pracoviště nastoupil již v roce 1964 a v letech 1970 až 2001 zde zastával funkci zástupce přednosta pro léčebně-preventivní činnost. MUDr. Petr Lacina v roce 1969 úspěšně složil I. atestaci

z patologické anatomie a v roce 1972 nástavbovou atestaci ze soudního lékařství. Již v roce 1970 byl jmenován Krajským soudem v Hradci Králové znalcem z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství.

Doktor Lacina se zabýval praktickým soudním lékařstvím v celé šíři oboru, blíže se specializoval na problematiku forenzní alkoholologie, dopravní medicínu a soudnělékařskou traumatologii. V letech 1985 až 2009 zastával na ústavu pozici vedoucího laboratoře forenzní alkoholologie, která byla zodpovědná za provádění toxikologických analýz biologického materiálu od živých i mrtvých osob pro forenzní účely. Vedle diagnostické a laboratorní činnosti MUDr. Petr Lacina působil jako velmi zkušený soudní znalec a byl orgány činnými v trestním řízení angažován v celé řadě exponovaných kriminálních případů včetně kauzy sériových vrahů manželů Stodolových. V závislosti na potřebách pracoviště se doktor Lacina vždy ochotně podílel na pregraduální výuce studentů Lékařské fakulty v Hradci Králové (i když byl bez školského úvazku), na specializačním vzdělávání, přednáškové činnosti pro orgány činné v trestním řízení a vědecko-výzkumných úkolech pracoviště.

Po lidské stránce MUDr. Petra Lacinu charakterizuje pracovitost, vstřícnost, skromnost, spolehlivost a slušnost. Nikdy si neliboval v plýtvání slovy a při oficiálních i neformálních jednáních jej nejlépe vystihuje upřímnost, věcnost a zdrženlivost, ale i patřičná houževnatost a tvrdost. Ve volném čase se rád vždy věnoval sportu, zejména košíkové a lehké atletice, a ani v pozdějším věku sport v roli zaujatého fanouška neopustil. Lze vytušit, že řada jeho pracovních návyků včetně smyslu pro fair play a týmovou práci pramenila právě odtud.

MUDr. Petr Lacina byl a bezesporu stále je jedním z nejkvalitnějších soudních lékařů své doby a za celý kolektiv našeho ústavu bych mu na tomto místě rád vyjádřil velký hold a upřímné poděkování za jeho celoživotní profesní i lidské působení v Ústavu soudního lékařství LF a FN Hradec Králové a potažmo za jeho nezměrnou a poctivou práci, kterou vykonával nejen pro Fakultní nemocnici Hradec Králové, ale i pro orgány činné v trestním řízení v našem kraji. Do dalšího životního období našemu váženému kolegovi přeji zejména pevné zdraví, energii, radost ze života, klid a spokojenost.

Za pracovní kolektiv Ústavu soudního lékařství

*prof. MUDr. Petr Hejna, Ph.D., MBA
přednosta Ústavu soudního lékařství*

Mobility Night na LF HK

Současní studenti medicíny mají možnosti studia v zahraničí, o kterých se jejich kolegům v minulosti nemohlo ani zdát. Zahraniční pobyty dávají možnost participovat na výuce, jejíž úroveň v řadě zemí převyšuje standardy v České republice, umožňují získat široký přehled, navázat mezinárodní kontakty a zlepšit jazykovou výbavu.

Lékařská fakulta v Hradci Králové realizovala dne 14. 10. 2021 setkání pod názvem Mobility night v Galerii Na Hradě. Cílem akce byla diskuze o přínosu zahraničních pobytů pro studenty. Byly prezentovány výsledky ankety studentů k limitacím studentské mobility na naší fakultě. Z ankety vyplývá, že hlavními překážkami je náročnost studia, problémy s uznáním zahraničního studia na mateřské fakultě, nedostatečné informace a částečně jazyková bariéra. Tato témata budou řešena ve spolupráci proděkana pro zahraniční vztahy a studijního oddělení. Oddělení zahraničních vztahů poskytlo materiály týkající se výjezdů studentů. V krátké době bude vytvořen manuál shrnující možnosti zahraničních stáží a návod k podání žádostí pro studenty. Naváže na obdobný manuál pro akademiky, který již byl publikován na webu fakulty.

Hlavním bodem programu byla prezentace zkušeností studentů, kteří zahraniční stáže absolvovali. MUDr. Stanislav John z Kliniky onkologie a radioterapie, který přijel hned po své přenášce na Brněnských onkologických dnech, prezentoval zkušenosti ze svých zahraničních pobytů, které měly zásadní vliv na jeho další kariéru v oblasti syntézy experimentálního výzkumu a klinické praxe v léčbě kolorektálního karcinomu. Zahraniční pobyty mu prodloužily studium o 1 semestr, ale daly mu smysluplnou náplň pro další profesionální vývoj. Na dálku, prostřednictvím platformy MS Teams, se k nám připojil pan doktor Toman, toho času na absolventské stáži na University of Cork. S návštěvníky sdílel nejen svou současnou zkušenost z Irska, ale také zodpověděl mnoho důležitých dotazů týkajících se jeho předchozí zkušenosti se studijním pobytem v Německu. Dalších 8 příspěvků bylo prezentováno formou videoprezentací. Týkaly se pobytů na Mayo Clinic ve Spojených státech, ale také v evropských zemích, jako je Německo, Portugalsko a Irsko. Součástí programu byly i prezentace stáží IFMSA a nově se rozvíjejícího Buddy programu, který

naším studentům umožňuje získat mezinárodní zkušenost i z pohodlí domova prostřednictvím péče o naše příjíždějící výměnné či full degree studenty. Všechny typy mobility a podrobnosti o nich jsme se vynasnažili studentům představit i prostřednictvím menšího veletrhu, kde pro ně byly připraveny letáčky a doplňující materiály. V souhrnu lze konstatovat, že zahraniční stáže jsou nesmírně obohacující a jsou vkladem pro budoucí profesionální i osobní vývoj. MUDr. Stanislav John shrnul přínos mobility do následujících vět: *„Lékařské povolání je spojeno nejen se samotnou medicínou, ale lékař je ve společnosti považován i za nositele všeobecné vzdělanosti a kultury. Znamená to však závazek celoživotního zdokonalování. Přestože se v našich zeměpisných šířkách učíme „západní“ – lépe řečeno medicíně založené na důkazech – není lékařská praxe v každé zemi stejná. Opakování stejných postupů v systému vede k jejich perfektnímu provedení, ale je spojeno s rizikem stereotypu a stagnace pokroku. Mezinárodní sdílení zkušeností tak může obohatit nejen jednotlivé účastníky těchto výměn, ale přinést do systému neocenitelné novinky nebo upozornit na zavedené chyby. K získávání těchto zkušeností by proto mělo docházet již při studiu, aby měli jednotliví absolventi spolu s nabytými znalostmi jistý nadhled nad samotnou medicínskou praxí, do které se chystají vstoupit. Pro každého studenta tedy považují za důležité se s těmito rozdíly seznámit v maximální možné míře, vybrat si jednotlivá negativa i pozitiva a přizpůsobit tak pohled na „svoji“ medicínu. Mobility představují unikátní příležitost seznámit s medicínou prováděnou jinak, ne však špatně, často dle podmínek a kulturních zvyklostí jednotlivých zemí. Studentovi dovolují využití výhod, které jsou často pro absolventy obtížné (uznávání zahraničních praxí v rámci domácích studijních povinností, uvolnění z domácího pracoviště, jistá finanční flexibilita/studentské slevy). Čím dříve se lékař seznámí s odlišnostmi v rámci medicíny v dalších zemích, tím lépe je pak dokáže aplikovat do své praxe. Zahraniční stáže též budují silná mezilidská pouta a přátelství, která mohou dále podporovat mezinárodní spolupráci např. ve výzkumu či další výměně zkušeností. Využití mobility tedy doporučuji každému studentovi medicíny, který by měl být již z podstaty zvědavý a pobyt v zahraničí by měl využít ke svému zdokonalení a kulturnímu obohacení.“*

Zájem ze strany studentů, kteří se do naší první Mobility Night zapojili, nás nesmírně těší. Jsme rádi, za jejich zpětnou vazbu a přejeme jim hodně štěstí při výběru a realizaci vlastních mobility. Nezbyvá než doufat, že se nám prostřednictvím takovýchto společných akcí, podaří podnítit a dále podpořit zájem našich studentů o získávání mezinárodních zkušeností všeho druhu.

*Prof. MUDr. Jiří Petera, Ph.D.
proděkan pro zahraniční styky LF HK*

75 let Lékařské knihovny v Hradci Králové

3. díl Fakultní knihovna Univerzity Karlovy

O Lékařské knihovně (LK) Lékařské fakulty v Hradci Králové (LF HK) bylo v posledních letech referováno v několika článcích a příspěvcích při příležitosti různých akcí a výročí.

Podrobně o LK jako jednom z pracovišť LF HK, její historii, vývoji organizačního uspořádání a jejich vedoucích, informačních zdrojích, službách nebo spolupráci pojednává článek z r. 2014 v časopisu SCAN (Pitašová, 2014) nebo příspěvek ve sborníku k 70. výročí LF HK v roce 2015 (Stoklasová, 2015).

Domnívám se proto, že by nebylo příliš zajímavé se stejným informacím věnovat znovu. Ale ráda bych místo toho připojila při příležitosti výročí LK několik zajímavostí z různých oblastí činnosti a 75leté existence knihovny, které nebyly ve výše uvedených pramenech zmiňovány nebo se týkají aktuálního provozu a činností knihovny.

Vznik a umístění pracoviště

Před nastěhováním knihovny do budovy Na Hradě provizorně sídlila v zasedací síni Městské spořitelny. S umístěním Univerzitní knihovny, jak se tehdy nazývala, se ale zpočátku počítalo ve vile čp. 878 v sousedství fakulty, kde měl sídlo Spolek čs. mediků, ale potřebné adaptace tuto budovu vyloučily (Koritenská, 2016, s. 58).

Přesto, že knihovna našla v budově Na Hradě trvalé působiště, nevyhnula se během let tomu, že části jejích fondů

byly umístěny i mimo tyto prostory. Jednalo se v průběhu její existence např. o prostory v dnešní Městské hudební síni, budovy bývalých škol v Libčicích a Libranticích, provizorní prostory v bývalých sadech Pionýrů (dnešní Šimkovy sady) nebo o stěhování knihovních fondů do budovy bývalé FOMEI, která byla nejvíce využita během rekonstrukce LK a budovy Na Hradě v letech 2006/2007.

Informační zdroje a knihovní fondy

Ačkoli knihovna vznikala tzv. na „zelené louce“, byl její knihovní a informační fond v krátké době poměrně bohatý a byl budovaný z mnoha různých zdrojů (vlastní nákupy, dary jednotlivců i institucí domácích i zahraničních, zabavené odborné knihovny německé či z pohraničí). Již 17. 1. 1946 na III. schůzi učitelského sboru fakulty se uvádí, že knihovní fond je odhadován na 22 000 svazků (v té době se jednalo především o převzatou německou studijní lékařskou knihovnu z Českého Dubu) (Bouček, 1947, s. 77). O získání mnohých zdrojů se zasloužila Univerzitní společnost, která byla v té době v HK aktivní.

Některé zajímavé akvizice z prvních let fungování knihovny:

- zabavená německá studijní lékařská knihovna z Českého Dubu (základ celé pozdější Univerzitní knihovny)
- dar anglického velvyslanectví: časopisy *The British Medical Journal* a *The Lancet*
- otolaryngologická knihovna z německého majetku v Brně

- dar Ústřední jednoty českých lékařů
- 23 titulů lékařských časopisů vydaných za války v Anglii (přes Národní a univerzitní knihovnu)
- dar 200 monografií vydaných za války v Anglii
- dar 200 knih od Masarykova ústavu v New Yorku
- jedna z pěti souprav kompletní lékařské literatury, kterou Československu věnovala Anglie (1945/46, prostřednictvím knihovního odboru ministerstva školství)
- předplatné a dary anglických a amerických časopisů (např. *Proceedings of the Society for Experimental Biology and Medicine*, *Journal of the American Medical Association*)

Pro další systematické budování knihovního fondu a smysluplnou akvizici bylo důležité, že již v listopadu 1946 byl dokončen katalog periodické literatury a sestaven plán pro odebírání časopisů.

V knihovním fondu LK dodnes najdeme stopy vývoje a organizačních změn fakulty a následky různých dohod a příkazů tehdejších nadřízených orgánů, které se dotkly i knihovních fondů v HK zřizovaných knihoven. Příkladem toho je trvalé promíchání knihovního fondu, především časopisecké literatury, mezi hradeckou Studijní a vědeckou knihovnou (SVK, původně Státní studijní knihovna), knihovnou hradecké Fakulty vojenského zdravotnictví UO Brno (FVZ, dřívější Vojenskou lékařskou akademií, VLA) a knihovnou LF. Dokladem toho jsou vlastnická razítka všech těchto institucí, která v některých dokumentech dodnes nalézáme. Důvod je ten, že SVK HK měla při svém vzniku ve svém fondu časopisy bývalé německé Lékařské knihovny v HK a na základě dohody mezi tehdejším ministerstvem školství, věd a umění a ministerstvem národní obrany byla z jejího knihovního fondu v r. 1952 vyčleněna lékařská literatura a předána nově zřízené VLA v HK. Její součástí se z rozhodnutí nadřízených institucí stala na 7 let právě i LF a tím i její knihovna. V r. 1958 se LF opět oddělila od VLA a stala samostatnou fakultou v rámci Univerzity Karlovy (UK) s vlastní knihovnou, čímž došlo opět k dělení stávajícího knihovního fondu a přesunům mezi VLA a LF HK.

Služby LK

Základním posláním LK je zabezpečování aktuálních zahraničních i domácích informačních zdrojů a přístupu do nich pro pracoviště LF a FN a poskytování kvalitních knihovnických a informačních služeb všem uživatelům LK. Průběžně se mění rozsah nabídky a forma zpřístupňovaných informací. Vedle tištěných zdrojů je prioritou zabezpečení elektronického přístupu do plných textů dokumentů z počítačové sítě LF/UK (příp. FN) nebo vzdáleně v souladu s platnými licenčními podmínkami. Elektronické informační zdroje (EIZ) jsou získávány v rámci centrálního nákupu buď pro celou UK, případně individuálním nákupem hrazeným z rozpočtu LF HK nebo FN HK.

LK je aktuálně pod hlavičkou UK společně s dalšími fakultními knihovnami a Ústřední knihovnou UK jako koordinátorem zapojena do celostátního projektu CzechELib. Tento projekt Národního centra pro elektronické informační zdroje zajišťuje centrální nákup a správu klíčových EIZ pro výzkumnou a vzdělávací sféru v ČR. V rámci tohoto

projektu je pro uživatele z LF (příp. FN), resp. UK zajištěn přístup do velkého množství všeobecných nebo specializovaných EIZ. V současné době spolupracuje LK na koordinaci výběru a zpřístupnění zdrojů pro další období projektu, a to na období 2023–2027.

Knihovna přispívá svými katalogizačními záznamy do souborného katalogu UK i souborného katalogu ČR. Od r. 1993 pracuje knihovna s automatizovanými knihovními systémy. Nejdříve to byl systém TINLIB, poté T-Series, od r. 2006 ALEPH. V září 2021 byl ve všech knihovnách UK instalován knihovnicko-informační systém ALMA. V r. 1995 byla LK připojena k počítačové síti LF HK a začala využívat internet (Čečková, 1997, s. 8).

Spolupráce

LK je součástí sítě fakultních knihoven UK, které společně s Ústřední knihovnou UK tvoří Knihovnu UK. Uživatelé tak mohou na celé UK využívat výhod jednotného knihovního softwaru, centrálního katalogu, jednotné registrace a knihovního řádu. Z bohaté nabídky EIZ je řada získávána v celouniverzitní licenci. V rámci UK je LK v kontaktu především s fakultními knihovnami a informačními pracovišti na lékařských fakultách, mezi kterými je tradičně snaha o koordinaci a spolupráci především v oblasti EIZ.

Od 1. 9. 2021 uvedla UK do provozu ve všech fakultních knihovnách moderní knihovní platformu ALMA. Součástí je i centrální online vyhledávač UKAŽ, který umožňuje z jednoho místa jak vyhledávat všechny tištěné i online publikace dostupné na UK, tak i prodlužovat nebo rezervovat výpůjčky.

Budoucnost

Budoucnost LK je spojena s projektem kampusu UK v HK, ve kterém budou pracoviště Lékařské a Farmaceutické fakulty (FaF) v HK. V první etapě budování kampusu byla zatím postavena jedna společná budova. V současné době se intenzivně pracuje na přípravě výstavby druhé části kampusu, kam by měla přesídlit všechna výuková i obslužná pracoviště obou fakult. Znamená to, že i obě stávající fakultní knihovny (LF a FaF) získají nové prostory, ve kterých budou v úzké spolupráci poskytovat své služby.

Olga Pitašová

Použitá literatura a bibliografické odkazy:

- BOUČEK, Bohuslav. 1947. *Dvouletá činnost fakultní pobočky královéhradecké (1945–46 a 1946–47)*. 224 s.
- ČEČKOVÁ, Eva. 1997. *Lékařská knihovna dnes*. Scan. Hradec Králové: Fakultní nemocnice, 7(1), 8. ISSN 1211-295X.
- KORITENSKÁ, Pavla. 2016. *Příběh budovy Lékařské fakulty v Hradci Králové*. Hradec Králové: Muzeum východních Čech v Hradci Králové ve spolupráci s Lékařskou fakultou Univerzity Karlovy v Hradci Králové, 135 s. ISBN 978-80-87686-12-6.
- PITAŠOVÁ, Olga. 2014. *Lékařská knihovna LF UK v Hradci Králové*. Scan. Hradec Králové: Fakultní nemocnice, 24(4), 4–6. ISSN 1211-295X.
- STOKLASOVÁ, Alena. 2015. *Univerzita Karlova v Praze Lékařská fakulta v Hradci Králové 1945/2015*, 70. Dvůr Králové nad Labem: Miroslav Všečtečka – ATD, 237 s. ISBN 97880-906155-1-9.

HRADEC KRÁLOVÉ VE FOTOGRAFIÍCH

Fakultní nemocnice v Hradci Králové

Chirurgický pavilon

Dalším z pavilonů v areálu nové nemocnice dostavěném v roce, kterému se bude seriál věnovat, je pavilon chirurgický, který byl dokončen v první etapě výstavby nové nemocničního areálu v roce 1926. Až do roku 1938 sídlilo v tomto pavilonu také gynekologicko-porodnické oddělení (viz Scan č. 1/2021).

V přízemí pavilonu chirurgie se nacházela ústřední rentgenová stanice – oddělení pro diagnostiku a terapii, elektroléčba, septický operační sál, místnost pro převazy a sádrovna, oddělení pro septickou chirurgii. V prvním poschodí pak byly dvě aseptické operační síně, ústřední sterilizace Schaererova systému, oddělení pro čistou chirurgii, 2 čajové kuchyně, 2 denní místnosti, 5 koupelen. Počet lůžek činil 80. Primářem chirurgie se stal MUDr. Bedřich Honzák (1870–1933), který byl současně ředitelem nemocnice. Po jeho smrti byl na místo primáře jmenován doc. MUDr. Jan Bedrna (1897–1956).

Po zřízení Protektorátu Čechy a Morava museli k 1. dubnu 1939 z nemocnice odejít nearijští lékaři, stále obtížnější byla také realizace naplánovaných stavebních prací v areálu nemocnice. Od srpna 1939 probíhala ještě adaptace uvolněného pavilonu chirurgie, kterou podle projektu architekta Bedřich Adámka provedla hradecká firma Jan Mádlík a Jan Včelák. Práce byly dokončeny začátkem roku 1939 a pavilon se mohl chlubit nejmodernějším vybavením. Fungovalo zde pododdělení urologické pro pacienty s chorobami močového ústrojí, jediné tohoto typu mimo pražskou Bulovku, a dále ortopedické oddělení, které se osamostatnilo v roce 1940. Prvním

primářem ortopedie se stal doc. MUDr. Jaroslav Vavrda a právě Ortopedická klinika sídlí nyní v tomto pavilonu.

*PhDr. Pavla Koritenská
Muzeum východních Čech v Hradci Králové*

Literatura a prameny:

Pamětní spis k otevření Nové okresní nemocnice v Hradci Králové. Hradec Králové: Okresní správní komise v Hradci Králové, 1928.

Koritenská, Pavla. Velká vizita!...v Hradci Králové za první republiky. Hradec Králové: Muzeum východních Čech, 2017. Další budování královéhradecké nemocnice. *Kraj královéhradecký*, 1939, roč. XXX, č. 20, s. 7.

Chirurgický pavilon, 1928

Pohlednice Okresní nemocnice v Hradci Králové, 20–30. léta 20. století

Chirurgický pavilon po dostavbě, 40. léta 20. století, Sběrka MVČ

Medikemp 2021 nabídl studentům nové stáže

I v letošním roce se konal na lékařské fakultě Medikemp pro středoškoláky. Čtyřicítka studentů absolvovala v průběhu čtyř dní stáže na preklinických pracovištích v budovách fakulty i na klinických pracovištích v nemocnici. Nově i na odděleních stomatology, urologie, kardiochirurgie či histologie.

Třetího ročníku Medikempu se zúčastnilo čtyřicet studentů z gymnázií a zdravotnických lyceí. Jak zaznělo v jejich motivačních videích, které byly součástí přihlášek, většina studentů se na kemp přihlásila proto, že má zájem o studium medicíny a chtěla zjistit, co všechno studium na Lékařské fakultě v Hradci Králové obnáší, nebo se ujistit, že je medicína pro ně tou pravou volbou.

Program letošního Medikempu byl velice nabitý, oproti loňskému roku se rozšířil ze tří na čtyři dny a přesunul se ze zářijového termínu na srpnový, který studentům více vyhovoval vzhledem k probíhajícímu letnímu prázdninám. Většinu programu kempaři absolvovali rozdělení do sedmi malých skupin, které se na jednotlivých pracovištích střídaly. To jim umožnilo seznámit se s různými medicínskými obory nejen teoreticky, ale především prakticky. Zkušenosti lektorů a odborníků ve svých oborech si pro studenty připravili na sofistikovaných učebních pomůckách takové ukázky, aby se co nejvíce přiblížili medicínské realitě.

Kemp začal ve čtvrtek 26. srpna workshopy na preklinických pracovištích v budovách fakulty, které pokračovaly i během celého pátku. Ve čtvrtek večer studenty také čekalo slavnostní zahájení kempu ve Sloupové síni v budově Na Hradě. Přivítali je tam mimo jiné profesor Jiří Mandák, děkan Lékařské fakulty v Hradci Králové, profesor Vladimír Palička, ředitel Fakultní nemocnice Hradec Králové, docent Vladimír Koblížek, přednosta Plicní kliniky, a docent Miroslav Solař, vedoucí Katedry interních oborů a Simulačního centra LF HK.

Během prvních dvou dní studenti absolvovali stáže na ústavech anatomie, fyziologie, lékařské biochemie a lékařské biologie. Na fantomech v Simulačním centru LF HK si vyzkoušeli rozpoznávat stetoskopem zvuky zdravých a nemocných plic, provést bronchoskopii, hrudní punkci nebo srdeční masáž. Ústav histologie a embryologie a Fingerlandův ústav

patologie v letošním roce spojily své síly a připravily si pro kempaře program na pokračování – jeden den si studenti vyzkoušeli mikroskopování na histologii a poté na to navázali v patologii. Zájemci o studium zubního lékařství měli nově možnost účastnit se stáže na Stomatologické klinice.

V sobotu pak studenti zamířili na klinická pracoviště ve Fakultní nemocnici Hradec Králové. Na výukových simulátorech si zkusili třeba porod dítěte nebo chirurgické šití řezných ran. Nově se seznámili i s urologií a kardiochirurgií. Prošli stážemi na Klinice otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku, Porodnické a gynekologické klinice, Fingerlandově ústavu patologie, Dětské klinice, Radiologické klinice a Ústavu soudního lékařství.

Na závěr kempu studenty v neděli čekalo několik přednášek a diskusí se zkušenými vyučujícími z lékařské fakulty, kteří jim prozradili, na co se zaměřit při přípravě na přijímací zkoušky. Pan profesor Miroslav Červinka jim dal tipy na přípravu na testy z biologie, paní docentka Alena Stoklasová na testy z biochemie a pan docent Josef Hanuš na testy z biofyziky. Ke studentům hovořil také kpt. Tomáš Kučera z Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany, který je seznámil s možnostmi studia sdílených studijních programů na této fakultě.

Každou skupinu studentů doprovázel během programu jeden z mediků z vyšších ročníků lékařské fakulty, kteří se do akce dobrovolně zapojili. Kromě samotného průvodcovství také kempařům předali své zkušenosti a rady ohledně studia na fakultě a studentského života v Hradci Králové. Součástí Medikempu byl i doprovodný program. V pátek navečer i přes deštivé počasí vyrazili studenti na cyklovýlet do hradeckých městských lesů. V sobotu večer je čekala noční hra „Stopovaná“, v rámci které kempaři otestovali své znalosti z oblasti medicíny, pobavili se a během procházky městem také poznali různá zajímavá místa.

A co na Medikemp říkali letošní účastníci? Zeptali jsme se jich v anonymním dotazníku a tady jsou reakce některých z nich: „Celý program byl skvělý a naplňující, moc jsem si to užila. Sympatičtí lékaři, praktické věci byly moc zajímavé, vše pěkně vysvětlili a ukázali. Je to dobrá motivace na začátek školního roku.“

„Byl to opravdu přínosný kemp, který mi rozšířil obzory, poznal jsem bezva lidi a utvrdil jsem se ve studiu medicíny.“

„Vůbec jsem nečekal, že se dostanu na tak zajímavá pracoviště a popovídám si se zajímavými lidmi.“

„Ďakujem za možnosť tu byť, stretnúť zaujímavých ľudí, porozprávať sa so študentami. Ochutnala som kúsok z HK a rada sa sem určite raz vrátim. Možno už jako študentka medicíny. Ďakujem.“

„Byl to neskutečný zážitek s úžasnými lidmi, který mne utvrdil ve snu jít na LFHK. Bavilo mě úplně vše, od každého něco, vše bylo neskutečně zajímavé, zábavné, měli jsme obrovské štěstí na lidi – ať už v týmu, tak i na mediky.“

Mgr. et Mgr. Hana Živná

Oddělení propagace a vnějších vztahů LF HK

FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ

Vážení čtenáři časopisu SCAN, musím se přiznat, že tentokrát jsem svůj příspěvek dopsal až v čase naprostého „redakčního deadline“. Ne proto, že bych si nedokázal udělat čas dříve, ale proto, že jsem čekal do poslední chvíle, jak se vyvinou aktuální pandemická opatření. Dobrou zprávou je, že stále hrajeme. Snad proto, že jsme si jako současné motto určili slogan: „**Protože bez hudby to nejde!**“ Je to sice trochu dřina, museli jsme zrušit některé koncerty, kde jsme měli hostující umělce ze zahraničí, ale zatím se celkem daří držet dramaturgický plán letošní sezóny.

Mohu Vás proto s mírným optimismem pozvat na další část sezóny Filharmonie Hradec Králové. Nejsme zatím nijak omezeni počtem návštěvníků. Chci také všechny ujistit, že v celé budově FHK dodržujeme přísně všechna bezpečnostní pandemická opatření. Pravidelně se testují PCR testy všichni orchestrální hráči i další zaměstnanci FHK. Budova je pravidelně dezinfikovaná. Samozřejmě u vstupu Vás vítají naši mladí uvaděči neboli „filharmonické děti“, jak jim říkáme. Jsou příjemní, ale důslední. Každý návštěvník musí prokázat, že je očkovaný. Koncert sledujeme všichni v respirátorech. Dá se to zvládnout. Zatím je pořád k dispozici návštěvníkům i filharmonická kavárna k přestávkovému občerstvení.

Budeme rádi, když právě zdravotnické obci nabídneme poslech kvalitní hudby a zaslouženou duševní relaxaci po těžké práci. Zase se to vrací. Zase nám přibývá nakažených lidí v nemocnicích. Bohužel zjevně ubývá těch, kteří přinášeli do nemocnic buchy a koláče jako symbolický vděk zdravotníkům v první linii. A bohužel přibývá těch, kteří podléhají cíleným dezinformacím a jsou někdy agresivní na ty, kteří jim pomáhají. Bylo to řečeno už mnohokrát, ale je třeba to stále opakovat. Všem zdravotníkům je potřeba vyjádřit velký dík. Musí stále překonat mnohá systémová organizační selhání, musí

překonat stres, únavu a pochopitelné obavy o své zdraví a zdraví svých blízkých. Za to všem patří velký dík.

Filharmonie Hradec Králové Vám všem zdravotníkům, zaměstnancům Fakultní nemocnice Hradec Králové, zaměstnancům Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové nabízí kvalitní hudbu, příjemné prožitky a tolik potřebnou relaxaci.

Tak vzhůru do sálu Filharmonie Hradec Králové!

Nemusíte se vůbec obávat, když pandemická opatření zasáhnou a múzy v sále Filharmonie ze dne na den umlknou. Okamžitě vracíme vstupné a rozhodně nehledáme nějaké obezličky v podobě voucherů apod.

Věřím, že můžeme nabídnout pestrý, hodnotný a líbivý

program, který vás opravdu potěší. Dovolujeme si také upozornit, že pro všechny, kteří se zajímají o dění v naší Filharmonii jsme připravili nový webový portál „Filharmonie otevřená dokořán“ (www.filharmoniedokoran.cz). Zde získáte všechny aktuální informace o současném dění ve Filharmonii Hradec Králové. Dozvíte vše o tom, co jsme dělali v době koronavirové krize. Jsou tam nahrávky, které jsme pořídili v sále FHK, když byl sál bez diváků. Můžete zhlédnout živé záznamy vystoupení našich muzikantů na zajímavých místech v Hradci Králové. Jsou zde i odkazy na všechny naše nahrávky. Máte také možnost projít se virtuálně budovou a koncertním sálem, kde jste toho tolik zažili s krásnou hudbou. Filharmonie je pro vás takto otevřena vždy i on-line. Chceme být se svými posluchači společně v každém čase.

Odkazem na hlavní web www.fhk.cz nebo na www.hkpoint.cz si následně můžete zakoupit on-line vstupenky na naše koncerty.

Seznam koncertů na nadcházející období naleznete níže. Pevně doufám, že v té době bude vstup na koncerty bez jakýchkoliv omezení.

Vstupenky na koncerty je možné zakoupit osobně na pokladně ve foyer FHK. Prodej probíhá i on-line přes portál www.hkpoint.cz. Jakékoliv informace je možné získat na níže uvedených kontaktech:

Filharmonie Hradec Králové o.p.s.

Eliščino nábřeží 777, 500 03 Hradec Králové,

tel.: 495 211 375, 495 211 491, 495 221 901

e-mail: fhk@fhk.cz, www.fhk.cz

Sledujte web FHK www.fhk.cz, www.filharmoniedokoran.cz, kde se dozvíte všechny aktuální informace.

Mnoho krásných chvil s hudbou Vám přeje

*Ing. Luboš Janhuba předseda správní rady Filharmonie
Hradec Králové*

KONCERTY A PŘEDSTAVENÍ V SÁLE FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ

Silvestrovský koncert

Pátek 31. 12. 2021, 15:00 hod., sál FHK, Klasické operetní melodie Nedbal, Piskáček, Fučík, Friml, Hála, Lehár, J. Strauss ml., Kálmán, Monika Sommerová – soprán, Michal Bragagnolo – tenor, Filharmonie Hradec Králové
Miriam Němcová – dirigentka

Zdeněk Merta 70 – Century Dance

Středa 19. 1. 2022 19:30 hod., sál FHK, Abonentní řada MODRÁ
Zora Jandová – zpěv, Ester Mertová – zpěv, Zdeněk Merta – zpěv a klavír, Klára Gibišová – klavír, Ondřej Jurčeka – trubky, křídlovka, kornet, Filharmonie Hradec Králové, Dan Kalousek – dirigent

Černohorský, Bruckner, Fiala, Górecki, Janáček

Středa 26. 1. 2022 19:30 hod., sál FHK, Bohuslav Matěj Černohorský – Laudetur Jesus Christus, Anton Bruckner – Moteta (výběr), Petr Fiala – Regina coeli lactare pro soprán sólo, smíšený sbor, violoncello a gong, Henryk Mikołaj Górecki – Totus Tuus pro smíšený sbor, Leoš Janáček – Otčenáš pro tenor sólo, smíšený sbor, harfu a varhany
Český filharmonický sbor Brno, Petr Fiala – dirigent

V romantickém tónu

Neděle 30. 1. 2022 17:00 hod., sál FHK, Abonentní řada STŘÍBRNÁ
Robert Schumann – Láska a život ženy, cyklus písní, Charles-Marie Widor – Varhanní symfonie č. 5 f moll, Jacques Offenbach – Hoffmannovy povídky, kuplet Olympie z 2. děj. – „Les oiseaux dans la charmille“, Patricia Janečková – soprán, Petr Čech – varhany

Hudební cestopis symfonie 18. věku

Čtvrtek 3. 2. 2022 19:30 hod., sál FHK, Abonentní řada BÍLÁ
Johann Christian Bach – Sinfonia g moll, Carl Philipp Emanuel Bach – Sinfonia D dur, František Benda – Koncert pro flétnu, smyčce a basso continuo e moll, Antonio Rosetti – Symfonie g moll, Wolfgang Amadeus Mozart – Symfonie č. 31 D dur „Pařížská“, Jana Semerádová – flétna, Filharmonie Hradec Králové, Vojtěch Spurný – dirigent a cembalo

Záhořovo lože

Čtvrtek 10. 2. 2022 19:30 hod., sál FHK, Abonentní řada ČERVENÁ
César Franck – Prokletý lovec, symfonická báseň podle balady G. A. Bürgera, Juraj Filas – Záhořovo lože aneb Vykoupení, kantáta pro sóla, sbor a orchestr dle předlohy K. J. Erbena, Michaela Štiková Gemrotová – soprán, Michal Lehotský – tenor, Daniel Matoušek – tenor, Filip Bandžak – baryton, Pražský filharmonický sbor, Lukáš Kozubík – sbormistr, Filharmonie Hradec Králové, Leoš Svárovský – dirigent

Radosti nebe

Čtvrtek 24. 2. 2022 19:30 hod., sál FHK, Sál Filharmonie Hradec Králové, Abonentní řada ŽLUTÁ
Francis Poulenc – Concert champêtre (Venkovský koncert) pro cembalo a orchestr, Gustav Mahler – Symfonie č. 4 G dur pro velký orchestr se sopránovým sólem, Barbara Maria Willi – cembalo, Stephanie Szanto – mezzosoprán
Filharmonie Hradec Králové, Kaspar Zehnder – dirigent

Apoteózy vítězství

Středa 2. 3. 2022 19:30 hod., sál FHK, Abonentní řada BÍLÁ
Sergej Vasiljevič Rachmaninov – Klavírní koncert č. 3 d moll, Dmitrij Šostakovič – Symfonie č. 9 Es dur, Karel Košárek – klavír, Filharmonie Hradec Králové, Kaspar Zehnder – dirigent

Heal the World Concert – Uzdravme svět

Středa 9. 3. 2022 19:30 hod., sál FHK, Abonentní řada MODRÁ
Bohemia voice, Filharmonie Hradec Králové, Debashish Chaudhuri – dirigent

Nezapomenutelné písně (na které se zapomnělo)

Čtvrtek 10. 3. 2022 19:00 hod., sál FHK, Jiří Suchý a Jitka Molavcová zpívají v doprovodu divadelního orchestru pod vedením Jiřího J. N. Svobody nejnámější, ale i zapomenuté semaforické písničky. Divadlo Semafor, *Představení je součástí Hradeckého memoriálu.*

Varhanní koncerty starých mistrů

Neděle 27. 3. 2022 17:00 hod., sál FHK, Abonentní řada STŘÍBRNÁ
Georg Friedrich Händel – Varhanní koncert č. 4 F dur, Johann Sebastian Bach – Sinfonia z kantáty „Wir danken dir, Gott, wir danken dir“ Franz Liszt – Fantazie a fuga na chorál „Ad nos, ad salutarem undam“ (z Meyerbeerova Proroka), František Xaver Brixi – Varhanní koncert D dur, Přemysl Kšica – varhany, Filharmonie Hradec Králové, Marek Šedivý – dirigent

Jaro v duši, jaro v hudbě

Čtvrtek 31. 3. 2022 19:30 hod., sál FHK, Abonentní řada BÍLÁ
Jean Sibelius – Finlandia, symfonická báseň, Carl Nielsen – Houslový koncert, Josef Suk – Pohádka, suita z hudby ke hře J. Zeyera Radúz a Mahulena, Ivan Ženatý – housle, Filharmonie Hradec Králové, Kaspar Zehnder – dirigent

Návštěva císaře Františka Josefa I. na bojišti

Symbolická tečka za válkou 1866

Válka mezi Rakouskem a Saskem na straně jedné a Pruskem a Itálií na straně druhé byla ukončena mírem, uzavřeným v Praze 23. srpna 1866, a následným odchodem pruských branných sil z českých zemí během měsíce září. Poslední pomyslnou tečkou za válečnými událostmi nešťastného roku 1866 pak byla podzemní inspekční cesta rakouského císaře Františka Josefa I. po českých zemích, které se staly hlavním bojištěm nedávné války, aby se osobně seznámil s válečnými škodami a uctil památku padlých.

1a, b. Obec Lípa po bitvě u Hradce Králové podle fotografie Eugena Bourdona z Chrudimi (MVČ HK)

Panovník tak navštívil mezi 20. říjnem a 9. listopadem 1866 řadu míst na Moravě, ve Slezsku a v Čechách, aby tu symbolicky vyjádřil svůj vděk občanům za věrnost státu a dynastii, jak předeslal před českou deputací již 30. července 1866: „Se srdcem krvácejícím mám na mysli utrpení, které postihlo mé milované Království české a věrné hlavní město Prahu. Předmětem mé nejhorlivější péče bude, aby trpce navštívené zemi včas rychlá a vydatná pomoc poskytnuta byla.“ Vyvrcholením této cesty pak byla přirozeně návště-

2. Kostel v obci Probluz po bitvě u Hradce Králové podle fotografie Eugena Bourdona z Chrudimi (MVČ HK)

va východočeských bojišť. Osudové bitevní pole na Chlumu u Hradce Králové císař navštívil 4. listopadu 1866. Toho dne v půl osmé ráno dorazil císařův vlak na královéhradecké nádraží, kde panovník a jeho doprovod, který tvořili státní ministr a ministerský předseda Richard hrabě Belcredi, český zemský místodržící Karl hrabě von Rothkirch-Panthen a polní podmaršálek a císařský generální pobočník Franz hrabě Folliot de Crenneville-Poutet, přisedli do automobilů. Poté se společnost vydala za doprovodu majitele nedělištského zámku majora Jaroslava hraběte von Sternberg na bojiště. Cestou navštívili obce Nedělišťe, Máslojedy, Chlum, Dlouhé Dvory, Dolní Přím a Stěžery.

Na Chlumu se František Josef I. poklonil památce padlých na místním hřbitově (včetně hřbitova pruského), načež, jak stojí v dobových kronikách, „byl přítomen mši svaté v porouchaném chrámu osady Chlum a plakal, když spatřil krvi zbrocenou dlažbu kostelní.“ Chlumskému kostelu Proměnění Páně pak panovník věnoval stříbrný a zlatý kalich. Následně císař František Josef I. přijal zástupce obcí Chlum, Lípa a Čistěves a vyslechl si zprávu o poměrech v obcích, škodách i stavu úrody. Věnoval také peněžní obnos pěti set zlatých na obnovu školy. „Odtud ubíral se Jeho veličenstvo na své pouti truchlivě k Lípě. Zde se též vyptával rolníkův na škody, jimž byl též přislíbil ulevení v jejich bídě. Což se i stalo, neboť za krátký čas ráčil Jeho Veličenstvo obyvatelstvu v Čechách válkou ztříženému darovati jeden milion zlatých,“ stojí dále v kronikářově zápisu. Obdobně panovník podpořil obnovu i dalších obcí, zasažených válečnými událostmi – daroval například sumu pěti tisíc zlatých s tím, aby „těmito penězi aby byli poděleni chudí, pak co mají málo gruntů, a ti, co vyhořeli“ z celého okresu nechanického. Lze tak věřit slovům kronikáře obce Mžany Josefu Krejčímu, který zapsal coby očitý účastník na adresu císařské návštěvy: „Obyvatelstvem všady srdečně uvítán projížděl válečné pole a z okresu nechanického vítalo Jeho Veličenstvo banderium pod mým

velením blíže ovčína u Dlouhodoborů, za nimiž slavobrána se nalézala“ (tedy na hranicích mezi okresy). Zde čekala panovníka další deputace v čele hejtmanem nechanického okresu Antonínem Mayersbachem a starostou Nechanic Antonínem Čerychem. I zde podle současníků „císař odpověděl po česku, že se přesvědčil, že naše utrpení jest veliké a že učiní, co možno bude, aby rány se zacelily.“ Poté si vladař prohlédl vyhořelý pivovar v Dolním Přímě a u Stěžírek jej zaujal jeden z řady válečných hrobů, „jenž byl krásně upraven a vavřínovými věnci ověnčen.“ Takovou výzdobu potvrzuje i kronikář Josef Krejčí ze Mžan s tím, že „hroby padlých vojáků byly v ten den ověnčeny a květinami okrášleny.“

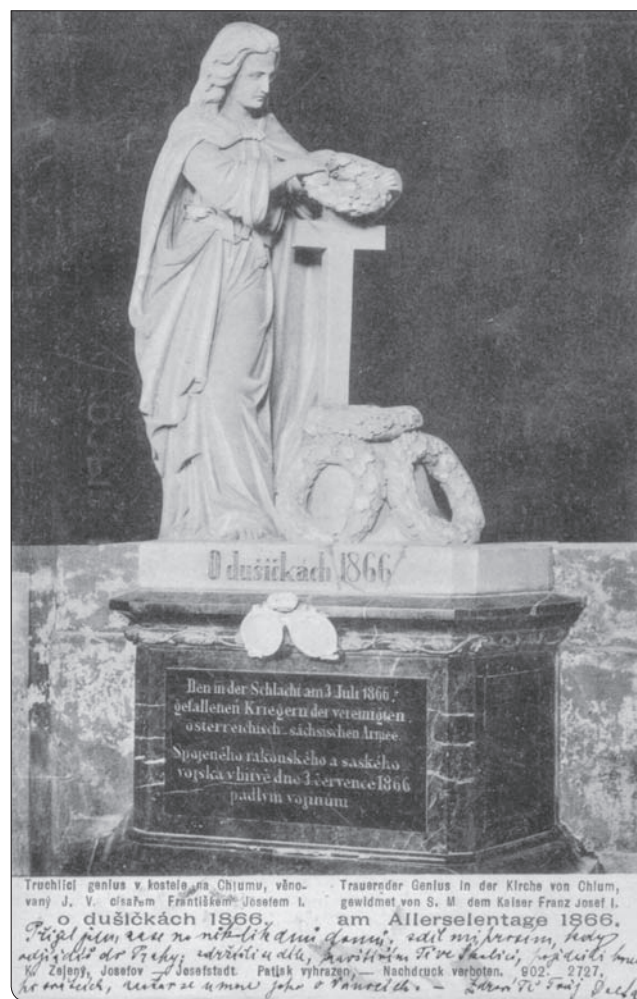
Obhlídku bojiště zakončil císař František Josef I. návštěvou pevnostního města Hradce Králové. „Po 10. hodině oznamovala dělová střelba příchod Jeho Veličenstva do města. U brány Slezské skvěle ozdobené uvítán byl císař starostou obce a okresu řečí českou, jimž též česky odpověděl a naději na nastávající lepší časy vyslovil,“ vzpomínal na návštěvu vladaře pisatel děkanské pamětní knihy Václav Kalas. Následně císařský povoz projel za vyzvánění zvonů a provolávání slávy ulicemi města, vyzdobeného věnci a prapory, k biskupské rezidenci. Zde panovníka uvítal královéhradecký biskup František Karel Boromejský Hanl a císař si prohlédl katedrálu sv. Ducha, v bývalé jezuitské koleji na Velkém náměstí pak neopomenul navštívit zraněné vojáky, „kdež po delší čas meškal rozprávěje s jednotlivci, těše jich a uděluje jim darův.“ Následně František Josef I. zavítal na radnici, kde si prohlédl sbírku městských památných starožitností a podepsal se na stránky českého kancionálu z roku 1668. V Hradci Králové také císař předal okresnímu hejtmanství sumu sedmi tisíc zlatých s tím, „aby byly rozdány oněm obyvatelům, kterým válkou obydlí byla zničena.“ Z Hradce Králové odjel císař „za nekonečného provolávání slávy shromážděného lidstva“ vlakem do Pardubic.

Během císařské návštěvy v českých zemích byla oceněna řada osobností za jejich zásluhy ve válečném čase a výjimkou nebyly přirozeně ani východní Čechy. Podle údajů, snesených Jaroslavem Dvořákem, bylo na Královéhradecku panovníkem vyznamenáno celkem 34 osob. Jejich sociální složení je poměrně zajímavé, stojí proto za to uvést pro představu jmenovitý přehled. Nejvýznamnější ocenění, rytířský kříž řádu Františka Josefa obdrželi královéhradecký

3. Obec Věstary po bitvě u Hradce Králové podle fotografie Josefa Lorenze z Josefova (MVCĚ HK)

purkmistr Karel Collino a mechanický lékař František Feltl. Záslužný zlatý kříž s korunou obdržely v Hradci Králové Josefina Boučková, Josefina Červená, manželka továrníka Červeného, a Veronika Helwichová. Totéž vyznamenání získal také lékař Leopold Hlaváček z Chlumce, farář Vojtěch Nosál z Nechanic a konečně ředitel cukrovaru v Sadové Josef Pfleger. Zlatým záslužným křížem byli dekorováni chlumecký radní Leopold Čermák, hoříněveský lékař Václav Drozen, třebechovický lékař Antonín Hofmeister, smiřický lesník Jan Kottovic, všestarský farář Václav Koželuh, královéhradecký kaplan Josef Lexa a probluzský farář František Novák. Stříbrným záslužným křížem s korunou byli oceněni školník královéhradeckého gymnázia Antonín Nábělek a penzionovaný vojenský podlékař Václav Vorafka z Třebechovic pod Orebem, zatímco stříbrný záslužný kříž získali představený

4. Socha truchlícího génia z kostela na Chlumu (Komitét 1866)

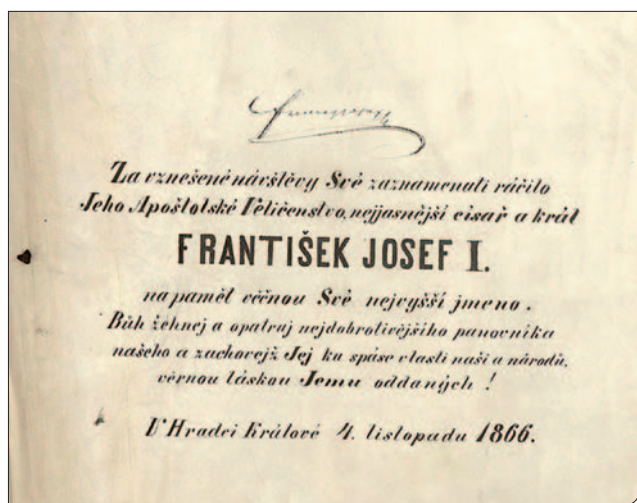
obce Hoříněves Josef Černý, představený obce Chlum Jan Fejgl, představený obce Máslojedy Jan Feykl, představený obce Lípa Jan Havrda, představený obce Čistěves Josef Koza, představený obce Lochenice Jan Pollak, představený obce Věstary Josef Pospischil, představený obce Probluz Josef Sehnoutka a také správce zámku Hrádek u Nechanic Ignác Hauber. Tzv. projev nejvyšší spokojenosti pak císař vyjádřil královéhradeckému továrníkovi Václavu Františkovi Červenému, Františku Arnoštovi hraběti Harrachovi, obecnímu zastupitelstvu Třebechovic pod Orebem, Agnese hraběnce Kinské, rektoru královéhradeckého kněžského semináře

5. Purkmistr města Hradce Králové Karel Collino (1818–1892) s rytířským křížem řádu Františka Josefa (MVČ HK)

jsem Se sám, jak hluboké rány válka blahobytu celé země zasadila, a nářky stísněného, těžce poškozeného obyvatelstva našly v mém srdci zvučného ohlasu. Urychlené vyléčení těchto ran co možná nejpilnější náhradou škody a povznesením kleslého blahobytu, čítám k mým nejnutejnějším starostem panovnickým, a láska i věrnost, které Mi po čas pobytu Mého všude v ústřety přicházely, Mne provázely a obklopovaly, jsou Mi nejbezpečnější zárukou k vyplnění mého snažení, kteréž jen k štěstí a blahu Mého milovaného národa v Čechách čelí. Po návratu z cesty po českých zemích pak vladař věnoval na umožnění válečných škod částku jednoho milionu zlatých. Posledním dozvukem císařské návštěvy z podzimu 1866 se stala socha tzv. truchlíciho génia v kostele Proměnění Páně na Chlumu, která bývá někdy mylně pokládána za dar samotného Františka Josefa I. Ve skutečnosti ji však roku 1867 kostelu věnoval Pražský dámský spolek na památku padlých rakouských a saských vojáků, jakož i na připomínku návštěvy Františka Josefa I. Památka je v chlumském kostele k vidění dodnes.

Mgr. Josef Šrámek, Ph.D.
Muzeum východních Čech v Hradci Králové

6. Vlastnoruční podpis císaře Františka Josefa I. z návštěvy Hradce Králové 4. 11. 1866 v kancionálu z roku 1668 (MVČ HK)

Janu Kleinovi, královéhradeckému medikovi Ottovi Kriegelsteinovi von Sternfeld, třebechovickému radnímu Arnoštu Kulhánkovi, bývalému představenému téže obce Janu Seifertovi a také Anně Müllerové z Třebechovic pod Orebem.

S českými zeměmi se František Josef I. rozloučil přípisem, vtištěným v Chrudimi 4. listopadu 1866, v němž poděkoval českému obyvatelstvu za věrnost, osvědčenou ve válečném čase: „Přesvědčil

Literatura:

Dvořák, Jaroslav: *Velké dny hradecké pevnosti za války 1866*. Červený Kostelec 2021.

Málek, Vlastimil: *Návštěva rakouského císaře Františka Josefa I. v Trutnově dne 2. listopadu 1866, její souvislosti a domácí i zahraniční ohlas*. In: *Krkonoše – Podkrkonoší*, č. 20. Trutnov 2012, s. 293–307.

Pernes, Jiří: *František Josef I. Nikdy nekorunovaný český král*. Praha 2005.

Sabina, Karel: *Kronika války Prusko-Italsko-Rakouské. Prostonárodní vylíčení událostí na bojišti severním a jižním v roce 1866*. Praha 1868.

7. Tablo příslušníků královéhradeckého pěšího pluku č. 18 padlých za války roku 1866 (MVČ HK)

Simon, Josef: *Průvodce po bojišti královéhradeckém z r. 1866*. Hradec Králové 1936.

Solař, Jeroným Jan: *Dějepis Hradce Králové n. Labem a biskupství hradeckého*. Praha 1870.

Šrámek, Josef: *Osudové bojiště na Chlumu navštívil po bitvě císař František Josef I. Uctil památku padlých a věnoval peníze na obnovu školy i chudým*. *Hradecký deník*, roč. 2016, č. 261, 7. 11. 2016, s. 4.

Svatoňová, Stanislava – Šůla, Jaroslav – Zimmermann, Petr (eds.): *Válka 1866 na Královéhradecku pohledem současníků. Výbor z obecních, farních a školních kronik regionu*. Hradec Králové 1991.

Tausik, Josef: *Průvodce po bojištích Královéhradeckém, u České Skalice a Náchoda*. Hradec Králové 1902.

Podzim v ZŠ a MŠ při FN HK

Sychravé a ponuré dny podzimu ohlašující příchod zimy změnil podzimními výtvarnými činnostmi pracovníci ZŠMŠ FN HK v přátelskou pohodu a vytvořili na dětských odděleních atmosféru krásně zbarveného podzimního listí odrážejícího se ve svitu podzimního slunce. Učitelky školního klubu a mateřské školy se pokoušely ukázat dětem všechny aspekty tohoto ročního období a výtvarně zachytit krásy přírody, které jste mohli obdivovat na výzdobě nemocničních prostor.

Díky jejich nápaditosti se děti nikdy nenudí, neustále vymýšlejí jak děti zabavit a rozvíjet. V říjnu s dětskými pacienty uspořádaly drakiádu, při které si děti mohly vyrobit

svého draka z různých materiálů, na Halloween dlabaly dýně, na Sv. Martina si děti vyrobily svatomartinské bílé koníčky. Důležitým aspektem bylo připomenutí starých obyčejů a tradic, které jsou vodítkem ročního koloběhu a přenášejí nás plynule od podzimních dekorací k zimním motivům, vánočnímu tvoření, výzdobě jednotlivých oddělení a nastolení vánoční atmosféry.

Významně se činili i učitelé 1. a 2. stupně, neboť se zapojili hned do několika projektů – například projekt eTwinning,

ve kterém se spojili se školami z Polska a Slovenska a formou jazykových hrátek oslavili Mezinárodní den jazyků.

Dalším projektem, jež byl realizován díky podpoře MUP Královéhradeckého kraje, byla Etická výchova – Zodpovědnost za svět kolem nás. Cílem projektu bylo uvědomění si lidské zodpovědnosti za stav světa, který sdílíme nejen s ostatními lidmi, ale i se všemi živými tvory. Byl zaměřen na rozvoj empatie, soucitu a ochoty pomáhat starším. Zobrazení stáří v literatuře a jeho etický aspekt, rozhovor o pomíjivosti krásy a důležitosti vnitřních hodnot. Žáci byli také seznámeni s činností Českého svazu ochránců přírody JARO Jaroměř a zhlédli několik videí o konkrétních případech záchrany raněných zvířat a péče o ně, o zásadách správného přístupu ke zraněným živočichům, byli také seznámeni se způsobem jejich života. Poskytnutá dotace byla použita na nákup výtvarných potřeb a odměn pro žáky.

Starší žáci jsou průběžně zapojováni do projektu známého výtvarníka Heshama Malika a díky jeho malbám se seznamují s významnými světovými osobnostmi.

Díky usilovné snaze paní ředitelky Mgr. Blanky Kovandové se podařilo uspořádat školní sekci na Pediatrických dnech, na kterých pedagogové vyslechli zajímavé přednášky, a to od MUDr. R. Kračmarové na téma Děti a Covid-19, dále od MUDr. J. Haka přednášku s názvem Onkologický pacient ve škole a v závěru byli doc. PaedDr. Vandou Hájkovou Ph.D. seznámeni s činností Somatopedické společnosti. Doufáme, že nám bude i v dalších letech umožněno se takto pravidelně setkávat a získávat poznatky vztahující se k výuce a práci s hospitalizovanými dětmi. *Mgr. Dana Morávková*

